Бутун дунё пролетарлари, бирлашинглар!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 29 (5620).
4 ФЕВРАЛЬ 1985 й.
ДУШАНБА
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган.
Баҳоси 3 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

тонгги газеталарда

● КПСС Марказий Комитети Вьетнам Коммунистик партияси тузилганлигининг 55 йиллиги муносабати билан Вьетнам Коммунистик партияси Марказий Комитетига табрик телеграммаси йўллади.

● Совет ҳукуматининг таклифига биноан мамлакатимизга визит билан келган ЧКП Марказий Комитетининг аъзоси, ЧССР ташқи ишлар министри Б. Хнеупек 2 февраль куни Москвадан ватанига жўнаб кетди.

Аэропортда меҳмонни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико, бошқа расмий кишилар кузатиб қолдилар.

СОВЕТЛАРГА САЙЛОВЛАР ШАРАФИГА

Ўзбекистон ишчи ва қишлоқ мухбирлари V съездининг республика барча ишчи ва қишлоқ мухбирларига МУРОЖААТНОМАСИ

Азиз дўстлар!

Ўзбекистон ишчи ва қишлоқ мухбирларининг бешинчи съезди шонли бир пайтда — ўн биринчи беш йиллик якунланадиган, совет халқи фашистлар Германияси устидан қозонган Буюк Ғалабанинг 40 йиллиги нишонланадиган йилда ўтмоқда.

Республика меҳнатчилари бутун совет халқи билан биргаликда КПСС XXVI съезди, партия Марказий Комитети кейинги Пленумлари қарорларини, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Константин Устинович Черненконинг йўл-йўриқлари ва тавсияларини амалга ошира бориб, юксак пировард натижаларга эришиш, КПСС XXVII съездини муносиб кутиб олиш учун астойдил курашмоқдалар.

Шу кунларда Ўзбекистонда республика Олий Советига ва халқ депутатлари маҳаллий Советларига сайловга тайёргарлик кенг қулоч ёзган. Стахановчилик ҳаракатининг 50 йиллиги тантанали нишонланади. Бу воқеаларнинг ҳаммаси Ўзбекистон барча меҳнаткаш оммасининг ижодий активлигини янада оширишга янги омил бахш этиши лозим.

Иқтисодий ва социал вазифаларни ҳал этишда оммавий ахборот ва пропаганда воситаларининг роли каттадир. Республика матбуоти, телевидение ва радиоси ўз ишини партия, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми талаблари асосида қайта қурмоқда, турмушга актив кириб бормоқда, КПСС сиёсатини ва илғор тажрибани пропаганда қилмоқда, турли камчиликларга қарши курашни кучайтирмоқда.

Совет матбуотини ривожлантиришдаги муваффақиятлар кўп жиҳатдан ишчи ва қишлоқ мухбирларига боғлиқдир. Бугунги кунда республикада 80 мингга яқин жамоатчи мухбир бор. Булар ишлаб чиқариш илғорлари, партия ва совет ходимлари, депутатлар ва халқ назоратчилари, касаба союз ва комсомол активларидир. Булар меҳнат коллективларида ҳурмат-эътиборга сазовор, планларимизнинг муваффақиятли амалга оширилишидан чуқур манфаатдор бўлган кишилардир. Уларнинг материалларини газета ва журналлар, телевидение ва радио эшиттиришлар яна ҳам мазмунли ва мароқли қилиб бермоқда.

«Газетхонларнинг, телетомашабинларнинг, радио тингловчиларнинг хатлари, ишчи ва қишлоқ мухбирларининг хабарлари жамоатчилик фикрининг сезгир барометридир, омма фикрлари, тажрибаси, ташаббускорлигининг азим дарёсидир» — деган эди ўртоқ К. У. Черненко КПСС Марказий Комитетининг 1983 йил июнь Пленумида сўзлаган нутқида. Буни биз, барча ишчи ва қишлоқ мухбирлари ҳамиша эсда тутишимиз керак. Ҳаётимизни ҳар томонлама ёритишимиз, ҳал этилмаган муаммоларга диққат-эътиборни қаратишимиз, фактлар ва воқеаларни акс эттиришга объектив ёндашиш учун масъулиятни оширишимиз лозим. Буни эса дабдабали сўзларсиз ва расмиятчиликсиз қилишимиз, мақолаларнинг оператив, ҳаққоний ва тушунарли бўлиши тўғрисида қайғуришимиз керак. Биз бутун идеология ишини, оммани ғоявий-сиёсий тарбиялашни, совет турмуш тарзини, совет халқларининг дўстлиги ва қардошлигини, совет ватанпарварлиги ва пролетар интернационализмини пропаганда қилишни янада яхшилашга актив кўмаклашишимиз лозим.

Беш йилликнинг якунловчи йилида республика олдида янги катта вазифалар турибди. Бу вазифаларни муваффақиятли ҳал этиш учун барча резервларни топиш ва ишга солиш, топширилган иш учун ҳар бир кишининг масъулиятини муттасил ошириш, ҳамма жойда тартиб ва интизомни мустаҳкамлаш зарур. Матбуот, телевидение ва радионинг, ишчи ва қишлоқ мухбирлари кўп минг кишилик активининг диққат-эътибори ана шуларга қаратилиши керак.

Ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини ва иш сифатини ошириш учун, 1985 йил ва умуман беш йиллик учун белгиланган планларни ва қабул қилинган социалистик мажбуриятларни бажаришда талабчанликни ошириш учун курашни янада кучайтириш жамоатчи мухбирлар ишида бош йўналиш бўлиб қолиши керак.

Журналистлар, ишчи ва қишлоқ мухбирлари ҳар бир корхонада, ҳар бир қурилишда, агросаноат комплекси бўлинмаларида, бирлашмалари ва тармоқларида ишларни янада яхшилашга ҳар томонлама ва изчил эришишлари лозим. Илғор тажрибани, иқтисод ва тежамкорликни оммалаштириш, меҳнат унумдорлигини ошириш, илм-фан, техника ва технологиянинг илғор ютуқларини жорий этишни пропаганда қилиш ва шунга эришиш муҳимдир.

Омманинг ташаббускорлиги билан вужудга келган барча янгиликлар тез ва кенг ёйилиши, қолоқларни илғорлар даражасига етказишга кўмаклашиши, меҳнат коллективларида ижодий ва дўстона ишлаш муҳити яратилиши муҳимдир. Иқтисодий экспериментни ривожлантиришга ўзининг актив фаолияти билан кўмаклашиш ишчи мухбирларнинг бурчидир.

Қишлоқ мухбирлари ўз хабар ва мақолалари билан агросаноат комплекси ишини яхшилашга кўмаклашишлари, Озиқ-овқат программасини амалга оширишда агросаноат бўлинмалари фаолияти самарали бўлишига эришишлари керак. Тола олишни ва унинг сифатини ошириш учун ер, сув, техникадан, илм-фан ютуқларидан омилкорлик билан фойдаланаётган пахтамиришкорларининг тажрибасини оммалаштириш энг муҳим аҳамиятга эга. Ишга бепарволик билан муносабатда бўлиш, хўжасизлик, хотиржамлик ҳолларини кескин танқид қилиш керак. Қишлоқ мухбирлари озуқа етиштиришни ва чорвачиликни, қишлоқ хўжалигининг бошқа тармоқларини янада юксалтириш, қишлоқда турмуш маданиятини ошириш, узоқ муддатли мелиорация программасини рўёбга чиқариш учун курашга ўз ҳиссаларини қўшишлари лозим.

Республикада кенг кўламда капитал қурилиш ишлари олиб борилмоқда. Кейинги йилларда шу тармоқда кўпгина ишлар қилинди, лекин олдинда яна ҳам мураккаб вазифалар турибди. Ишчи ва қишлоқ мухбирларининг диққат-эътибори маблағ ва материаллардан яна ҳам самарали фойдаланишга, қурилиш, айниқса уй-жой, социал-маданий объектлар қурилиши сифатини яхшилаш учун кўмаклашишга қаратилмоғи зарур.

Оммавий ахборот ва пропаганда воситалари меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашнинг таъсирчан қуролидир. КПСС Марказий Комитети 1983 йил июнь Пленуми қарорлари асосида ривожланган социализмни, партиянинг идеология ишини такомиллаштириш масалаларини ёритишга муносиб ҳисса қўшиш бизнинг бурчимиздир.

Социалистик идеалларни ва ижтимоий ҳаёт нормаларини қарор топтириш, социализм ғалабаларининг аҳамиятини равшан очиб бериш, бу ғалабаларни мустаҳкамлаш ва кўпайтириш энг аввало ҳар бир совет кишисининг меҳнат ҳиссаси, тажрибасини, самарали ишлашини оширишга, астойдил ва унумли меҳнат қилишига боғлиқ эканлигини кўрсатиш ишчи ва қишлоқ мухбирларининг бурчидир. Мактаб ислоҳотини амалга ошириш, оммавий физкультура ва спортни ривожлантириш масалалари билан чуқурроқ шуғулланиш зарур. Биз хат-хабарларимиз, мақолаларимиз билан ёшларга бутун жамиятимизнинг равнақ топиши учун меҳнатнинг гўзаллиги, улуғворлиги ва мажбурийлигини англашда кўмаклашишимиз керак.

Жамоатчи мухбир бўлиш фахрли топшириқ ва юксак масъулиятдир. Ҳар бир ишчи ва қишлоқ мухбири тинимсиз равишда марксча-ленинча назарияни, иқтисодий билимларни эгаллаши, ўз дунёқарашини кенгайтириши, ишда шахсий намуна ва жанговар сўз билан одамларни партия белгилаб берган улуғвор вазифаларни амалга ошириш учун курашга чорлаши керак.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бизнинг съездимизга йўллаган табрикномасида ишчи ва қишлоқ мухбирларимиз фаолиятига юксак баҳо берилган, бизнинг олдимизга янги аниқ вазифалар қўйилган. Биз партиямиз ва халқимизнинг юксак ишончига муносиб бўламиз, Ўзбекистон меҳнатчилари 1985 йилни ва умуман беш йилликни муваффақиятли адо этишлари, Буюк Ғалабанинг 40 йиллигини, КПССнинг бўлажак XXVII съездини янгидан янги зафарлар билан кутиб олишлари учун бутун куч-ғайратимизни сафарбар этамиз.

УЗБЕКИСТОН ИШЧИ ВА ҚИШЛОҚ МУХБИРЛАРИНИНГ V СЪЕЗДИ.

Ўзбекистон ишчи ва қишлоқ мухбирлари съезди

Ўзбекистон ишчи ва қишлоқ мухбирларидан 80 мингга яқин киши газета ва журналларда, радио ва телевидениеда мунтазам ҳамкорлик қилиб келмоқда. Матбуот кўнгилли ёрдамчиларининг фаолияти — халқ хўжалик планларини бажаришга, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашни кучайтиришга қўшилаётган салмоқли ҳиссадир. Ўзбекистон ишчи ва қишлоқ мухбирларининг 2 февраль куни Тошкентда бўлиб ўтган V съездида ана шулар ҳақида гапирилди.

Ишчи ва қишлоқ мухбирлари ҳаракатини янада ривожлантириш, партия XXVI съездининг, КПСС Марказий Комитети 1983 йил июнь ва шундан кейинги Пленумларининг қарорларини, ўртоқ К. У. Черненконинг кўрсатмалари ва тавсияларини, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI пленумининг талабларини бажаришда жамоатчи мухбирларнинг фаолиятини активлаштириш вазифалари муҳокама қилинди.

Докладчи — Ўзбекистон Журналистлар союзи правлениесининг раиси С. Ш. Қурбонов ва сўзга чиққан кишилар кейинги йилларда ишчи ва қишлоқ мухбирларининг сафлари анча кенгайганлигини, шу мухбирлар мақолаларининг ғоявий ҳамда публицистик савияси ўсганлигини қайд этиб ўтдилар.

Ишчи ва қишлоқ мухбирлари, дейишди делегатлар, ўзларининг ижтимоий бурчини бажара бориб, ишлаб чиқаришни янада интенсивлаш, маблағ ва материалларни тежаш, техника тараққиётини жадаллаштириш, моддий ва меҳнат ресурсларидан оқилона фойдаланиш, давлат ва меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, кишилар совет ватанпарварлиги ва пролетар интернационализми руҳида тарбияланиши масалаларига асосий эътиборни қаратишлари, улар хўжасизликка, бўшанглик ва уюшқоқсизликка қарши муросасиз кураш эълон қилишлари, олға боришимизга халақит бераётган барча камчиликларга, салбий ҳолатларга принципиал ва дадил қарши чиқишлари, кишиларни тўғри тарбиялашлари лозим.

Шу билан бирга делегатлар бажарилган иш якунларини таҳлил этиб, журналистлар ташкилотлари билан редакция коллективлари ишчи ва қишлоқ мухбирлари ҳаракатининг ғоят катта резервларидан ҳали тўлиқ фойдаланмаётганликларини уқтириб ўтдилар. Ҳамма жойда ҳам штатсиз авторлар матбуот ишига актив жалб этилмоқда деб бўлмайди, уларнинг профессионал маҳоратини ўстириш тўғрисида етарлича ғамхўрлик қилинмаяпти. Баъзи жойларда ишчи-қишлоқ мухбирларининг ўқиши аҳён-аҳёнда ўтказилмоқда.

Съезд делегатлари Ўзбекистоннинг барча ишчи ва қишлоқ мухбирларига мурожаат этиб, уларни ижодий активликни кучайтиришга, профессионал маҳоратни оширишга, партия қарорларида, ўртоқ К. У. Черненконинг нутқларида, унинг «Ривожланган социализм талаблари даражасига кўтарайлик» деган тарихий асарида баён этилган қоидалар ва хулосаларда, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI пленумининг йўл-йўриқларида белгилаб берилган иқтисодий ва социал вазифаларни амалга оширишга қўшадиган ҳиссани кўпайтиришга даъват этдилар. Мурожаатномада республиканинг ишчи ва қишлоқ мухбирлари партиянинг эътибор ва ғамхўрлигига амалий иш билан жавоб қайтариб, ўзларининг бутун кучини, ижодий илҳомини Ўзбекистон меҳнаткашлари 1985 йилни ва умуман ўн биринчи беш йилликни муваффақиятли адо этишларига, КПССнинг XXVII съезди ва Буюк Ғалабанинг 40 йиллигини янги зафарлар билан кутиб олишларига сафарбар этадилар, деб ишонч билдирилади.

Съездда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Р. Ҳ. Абдуллаева нутқ сўзлади.

(ЎзТАГ).

МУКОФОТЛАР ТОПШИРИЛДИ

2 феврвль куни газета, радио ва телевидениенинг бир группа штатсиз мухбирларига матбуотдаги актив ишлари, ишчи-қишлоқ мухбирлик ҳаракатидаги иштироки учун Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиқлари топширилди.

Мукофотларни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси О. У. Салимов топширди.

(ЎзТАГ).

ХАЛҚ НОМЗОДЛАРИ · ЮКСАК ИШОНЧ

«Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмасининг тўқувчиси Машкура Қодированинг номи республикамиз пойтахтида кўпчиликка яхши таниш. Фидокорона меҳнати учун бир қатор ҳукумат мукофотлари билан тақдирланган. Ўн биринчи беш йилликнинг бошланишида Машкура Қодирова республикамизнинг бир группа ишлаб чиқариш илғорлари билан бир беш йилликда икки беш йиллик топшириғини адо этиш ташаббуси билан чиққан эди. Илғор ишчи ўз юксак мажбуриятини шараф билан адо этди. Смена топшириқларини мунтазам ортиғи билан адо этаётганлиги туфайли у ана шундай муваффақиятга эришди. Меҳнат зарбдори ўз касби сирларини, тўплаган тажрибаларини ёшлар билан сидқидилдан ўртоқлашади. Ҳалол меҳнати, жамоат ишларида актив иштирок этиши билан у коллективнинг ҳурматига сазовор бўлмоқда.

Бирлашма коллективи донгдор тўқувчига катта ишонч билдирди. Машкура Қодирова учинчи марта халқ депутатлари Собир Раҳимов район Советининг депутатлигига номзод қилиб кўрсатилди.

* * *

СУРАТДА: Машкура Қодирова.

Т. Каримов фотоси.

24 ФЕВРАЛЬ — СОВЕТЛАРГА САЙЛОВЛАР КУНИ

ДЕПУТАТЛИККА НОМЗОДЛАР БИЛАН УЧРАШУВЛАР

Республикада сайловчиларнинг Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлигига номзодлар билан учрашувлари давом этмоқда. Меҳнат коллективларининг вакиллари ўз ўртоқларини сайлов куни коммунистлар билан партиясизлар бузилмас блокининг номзодлари учун аҳиллик билан овоз беришга даъват этмоқдалар. Сўзга чиқаётган кишилар ҳамманинг фикрини ифода этиб, республика шаҳар ва қишлоқларининг меҳнаткашлари ўн биринчи беш йиллик социал-иқтисодий программасини бажаришга қўшадиган ҳиссани кўпайтириш, КПСС XXVII съездини ва фашизм устидан қозонилган Буюк Ғалабанинг 40 йиллиги умумхалқ байрамини ишлаб чиқаришда янги муваффақиятлар билан кутиб олиш иштиёқида эканликлари тўғрисида гапирмоқдалар.

Тошкент шаҳридаги **47-Шумилов сайлов округи** сайловчиларининг Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлигига номзод — Тошкентдаги 2-автобус паркининг ҳайдовчиси **Эргаш Алимович Азаматов** билан учрашуви бўлди.

Депутатликка номзодлар кўрсатилган юксак шараф учун сайловчиларга самимий миннатдорчилик изҳор этиб, сизларнинг наказларингизни бажариш учун бутун кучимизни сарфлаймиз, деб ваъда бердилар.

(ЎзТАГ).

ФАОЛЛИК КЎРСАТИБ

Бу агитпункт ҳамиша сайловчилар билан гавжум бўлади. Оқшом тушиши билан чироқлар порлайди.

Собир Раҳимов районидаги 30-сайлов участкасининг А. С. Пушкин номли 119-ўрта мактаб биносида жойлашган агитпункти коллективига тажрибали педагог, мактаб директори Далабой Турсунов раҳбарлик қиляпти. Сайлов кампанияси бошланиши билан участка агитаторлари сайловчилар ўртасида оммавий-сиёсий ишларни қизитиб юборишди.

Агитпунктнинг шинам зали чиройли қилиб безатилган. Газета ва журналларнинг янги сонлари, шахмат-шашка, радио, телевизор, магнитофонлар қўйилган. Бу ерда сайловчилар клуби, юрист бурчаги, ёш сайловчилар бурчаклари ташкил этилган бўлиб, район юридик консультацияси юристи Муяссар Абдураҳмонова ҳар ҳафтада икки марта сайловчиларга консультациялар беряпти. Бевосита агитпунктнинг ўзида кутубхона ҳам ишлаб турибди.

Агитпункт залига қўйилган «Ҳур республикалар иттифоқи», «В. И. Ленин биз билан», «Совет турмуш тарзи», «Икки дунё — икки қиёфа», «Ўзбекистон ССР — 60 ёшда» каби стендлардан сайловчилар кўп нарсаларни билиб оладилар.

Сайлов участкаси территориясидаги «Мевазор», «Мустаҳкам», «Қизил кўприк» маҳаллаларининг фаоллари ҳам сайлов кампаниясида актив қатнашмоқдалар, — дейди агитпункт мудири Д. Турсунов. — Яқинда агитпунктда маҳалла комитетлари раислари, фаолларини йиғиб, совет сайлов системаси афзалликлари ҳақида суҳбат уюштирдик. Агитаторлар семинари ўтказилди. Яқинда ёш сайловчиларнинг карнавал-бали ташкил этилди.

Бу ерда 62 агитатор фаол иш олиб боряпти. Уларнинг лекция ва суҳбатлари ҳамиша жонли ва қизиқарли ўтади. Айниқса, М. Абдуллаева, Ҳ. Комилҳожиева, О. Турсунова, М. Зокирова, Ж. Азимова каби агитаторлар фаолияти таҳсинга лойиқ.

24 февраль куни ушбу сайлов участкасида 2499 сайловчи Ватанимизнинг энг яхши ўғил ва қизлари учун овоз беради.

Ташвишли сигнал

• Вагонлар бир дақиқа бекор турмасин

ТРАНСПОРТ КОНВЕЙЕРИГА — АНИҚ МАРОМ

КПСС XXVI съезди, партиянинг кейинги пленумлари, КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг қарорларида транспорт, биринчи навбатда темир йўл транспорти ишини тубдан яхшилашнинг зарурлиги таъкидланган.

Масалан, вагонларнинг корхона ва ташкилотларга қарашли йўлларда ва умумий темир йўл тармоқларида бекор туриб қолиши давлатга жуда катта зарар демакдир. Бундай фактлар хом ашё ва жиҳозлар, ҳосил ва минерал ўғитларнинг ўз вақтида етказиб берилмаслиги, шунингдек халқ хўжалиги барча тармоқларидаги аниқ иш маромининг бузилишига олиб келади.

Кўпинча корхона ва ташкилотларнинг раҳбарлари бўш вагонларнинг ўз пайтида берилмаслиги тўғрисида темир йўл хизматига эътирозлар билдириб турishганига қарамай, уларнинг ўзлари юк ортилган вагонларни узоқ вақт мобайнида бўшатмай қўлларида сақлаб турадилар.

Тошкент темир йўл бўлимининг шаҳар корхоналарига кўрсатаётган хизмати таҳлил этилганда кейинги йилларда ҳаракатдаги составларнинг ўртача бекор туриб қолиш муддатлари камаймаётганлиги маълум бўлди. Бу эса вагонлардан фойдаланиш даражасини камайтиришга олиб келмоқда.

Масалан, 1984 йили вагонларининг ўртача бекор туриб қолиши 6,7 соат (нормада 6,2 соат)ни ташкил этди. Бунинг натижасида юк ортиб-тушириш муддатларининг йўқотилиши 1983 йилга таққослаганда 4338 вагонни ташкил этди. «Ўртоқ» кондитер фабрикаси, экскаватор заводи, Тошкент тўқимачилик комбинатининг темир йўл хўжалиги, Тошкент қишлоқ хўжалиги машинасозлиги заводи, Тошкент қурилиш Бош бошқармасининг корхона ва ташкилотлари, шунингдек бошқа корхоналарда ҳаракатдаги вагонларнинг бекор туриб қолиши айниқса кўп бўлди. Номлари юқорида айтилган ва айтилмаган корхоналарнинг раҳбарлари бир неча марта транспорт прокуратураси, район ва шаҳар халқ контроли комитетлари томонидан жавобгарликка тортилдилар, жарималар тўлашди. Шаҳар бўйича корхона ва ташкилотларнинг фақат темир йўл станцияларига тўлаган жарималари 1,3 миллион сўмдан кўпроқни ташкил этади.

Аммо қатор районларнинг ижроия комитетлари, корхона ва ташкилотларнинг раҳбарлари ўтган йилги бу нуқсонлардан сабоқ чиқариб олмадилар. Буни узоқ давом этган ҳозирги қаттиқ қиш кунларидаги аҳвол ҳам яққол кўрсатиб турибди.

Шу нарса аниқландики, қоидабузарлар йилдан-йилга тартиббузарликни давом эттириб келишмоқда. Февраль ойи бошланяпти ҳамки, кўплаб келаётган цементни қабул қилиб олишга тайёргарлик кўрмаган Тошкент қурилиш Бош бошқармасининг корхоналари ҳамон илгаригидек «қора» рўйхатда туришибди. Натижада шаҳардаги станцияларда айрим кунлари 20 дан ортиқ вагонлар нормадагидан кўп бекор туриб қолмоқда.

Тошкент қишлоқ хўжалиги машинасозлиги заводи, «Ўртоқ» кондитер фабрикаси, шампан винолари заводида ҳамон вагонларга ўз вақтида хизмат кўрсатишга улгуришмаяпти. Бунинг сабаби кўп жойда бир хил ишчи кучлари кам, юк ортиб-тушириш фронти кичик, вагонлар турадиган йўлларнинг ҳолати ҳам ёмон аҳволда.

«Средазкабель» ишлаб чиқариш бирлашмасида тунги пайтда, шунингдек, байрам ва дам олиш кунлари юк ортиб-тушириш ишлари қониқарсиз ташкил этилади. Бундан ташқари, корхонага хизмат кўрсатадиган «Луначарский» станцияси ҳар хил ортиқча нарсаларга тўлдириб ташланган, бу эса зарур иш фронти яратишга имкон бермаяпти. Қизил тўқимачи станциясидаги Тошкент тўқимачилик комбинатининг темир йўл хўжалигида юк ортиш-тушириш техникаси, тепловозлар тез-тез бузилиб туради. Январь ойи иш кунларидан бирида 100 вагон тўпланиб қолди, уларнинг 60 таси муддатидан ортиқча вақт туриб қолган эди.

Темир йўл хизмати билан шартнома мажбуриятлари тузган корхоналар ўртасида ҳам қоидабузарлар жуда кўп. Масалан, ўтган йилнинг 26 декабрида «Ҳамза» станциясига «Узбекхим» ишлаб чиқариш бирлашмаси учун турли юклар ортилган етти вагон келди. Корхона улардан учтасини 16 январгача сақлаб турди.

Пўлат излардаги бундай «омборлар» корхона ва ташкилотлар, шунингдек, ўз пайтида қиш мавсумига, қаттиқ об-ҳаво шароитларига зарур тайёргарлик кўрмаган темир йўл станциялари раҳбарларининг масъулиятсизлиги туфайли пайдо бўлмоқда. Масалан қишда цистерналарни қабул қилишга ўз пайтида тайёргарлик кўрмаган лак-бўёқ заводи учун келган маҳсулотларни бўшатиб олиш қийин бўляпти. Бу эса цистерналарнинг бекор туриб қолишига олиб келяпти.

Бу борада хўжалик бўлинмаларининг раҳбарлари давлат интизомига риоя этиши, темир йўл вагонларига юклар ўз пайтида ортиб-туширилишини таъминлаш устидан қаттиқ назорат ўрнатишлари шарт.

Барча халқ хўжалик юкларининг ўз жойларига узлуксиз етказиб берилиши, меҳнат коллективлари томонидан давлат планларининг бажарилишини ва умуман 1985 йил ҳамда ўн биринчи беш йилликни муваффақиятли якунлаш кўп жиҳатдан ана шу проблемаларнинг ўз вақтида ҳал этилишига боғлиқ.

ШУ КУННИНГ НАФАСИ

Бугун Тошкентда:

Ёғ-мой комбинатида ишлаб чиқариш қувватларини ошириш мақсадида автоклав — катализатор цехида саламас ишлаб чиқарувчи техника воситаси ишга туширилди.

●

«Силикат» илмий ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективи шаҳримизда бунёд этилаётган ёпиқ гумбазли бозор биноси учун пардозлаш кошинлари тайёрлаб чиқара бошлади. Бу маҳсулот сержило бўёқлари билан табиий мармардан қолишмайди.

ОБ-ҲАВО

● Бугун эрталаб соат 11 да Тошкентда 5 даража иссиқ бўлди. Бугун кечаси 2—4, эртага кундузи 10—12 даража иссиқ бўлади.

АГИТАТОРЛАРГА ЁРДАМ

АДОЛАТЛИ САЙЛОВ ҲУҚУҚИ

24 ФЕВРАЛЬ — СОВЕТЛАРГА САЙЛОВЛАР КУНИ

Ўзбекистон ССР Олий Совети ва халқ депутатлари маҳаллий Советларига сайловларга тайёргарлик зўр активлик, уюшқоқлик билан давом этмоқда. Бунинг асосий аҳамияти шундаки, Советларга сайлов беш йилликнинг якунловчи йилида, КПСС XXVII съездига катта ҳозирлик кўрилаётган, совет халқи Улуғ Ватан урушида қозонган Буюк Ғалабанинг 40 йиллиги нишонланаётган йилга тўғри келмоқда.

Сайлов кампанияси халқ ҳокимиятини янада такомиллаштиришда, давлат бошқарув органлари барча бўғинларининг ташкилий ишларини яхшилашда муҳим аҳамият касб этади. Бу кампания Коммунистик партия ва халқ бирлигини намойиш этмоқда.

Ҳокимиятнинг халққа мансублиги ва унинг халқ депутатлари Советлари орқали ўз манфаатлари йўлида амалга оширилиши — совет социалистик демократиясининг асосий моҳиятидир. Давлатни бошқаришда, жамоат ишларини ҳал этишда омманинг кунда ва тобора активроқ иштирок қилиши, социалистик демократия шакллари ва формаларининг бойиб бориши — жамиятнинг коммунизм йўлидан илгарилаб боришини таъминловчи зарур шарт ва энг муҳим восита сифатида кун сайин яққолроқ намоён бўлмоқда.

Халқ ўзига тегишли давлат ҳокимиятини тўлиқ равишда амалга оширишда восита бўлувчи социалистик демократиянинг хилма-хил шакллари ва формалари қаторида, Конституцияга биноан, СССРнинг сиёсий негизини ташкил этувчи халқ депутатлари системасида, бутун давлат механизмида бундай масъулиятли ва фахрли ўринни Советлар ишғол қилади. Чиндан ҳам халқ депутатлари Советлари шундай бир ўзакни ташкил этадики, бу ўзак бутун давлат аппаратининг тузилиши ва йўналишини белгилайди.

Коммунистик партия раҳбарлигида совет халқи ўз давлати ва мамлакатининг ҳақиқий хўжайинидир. Партия омманинг сиёсий ва ижтимоий фаолияти турли демократик формаларини тобора кенгайтириб такомиллаштирмоқда, давлат ҳокимияти ва бошқарув органлари ишларига меҳнаткашларни жалб этишда янги усул ва методлардан фойдаланмоқда, омманинг жамиятни бошқаришдаги активлигини янада кучайтириш учун курашмоқда.

СССР Конституцияси Совет давлатининг бутун тарихи давомида қарор топган ва синовдан ўтган совет сайлов системасининг асосий принципларини мустаҳкамлайди. Конституциянинг 95-моддасида, жумладан, бундай дейилади: «Халқ депутатларининг ҳамма Советларига депутатлар сайлаш умумий, тенг ва тўппа-тўғри сайлов ҳуқуқи асосида, яширин овоз бериш йўли билан ўтказилади». Овоз берилиши натижасида депутатликка номзод вакили, халқ иродаси ва манфаатларининг ифодачиси бўлиб қолади.

Совет сайлов ҳуқуқи фақат сўздаги эмас, балки амалдаги умумий сайлов ҳуқуқидир. У ҳар бир сайловчига унинг Советларга сайлаш ва сайланиш, ўзига берилган ҳуқуқни амалга ошириши учун максимал даражада имконият яратиб беришни таъминлашга ҳаракат қилади.

Конкрет мисол сифатида «Ўзбекистон ССР халқ депутатлари маҳаллий Советларига сайлов» тўғрисидаги Қонуннинг баъзи моддаларини келтириш мумкин. Шу қонуннинг 2-моддаси: «Ўзбекистон ССР гражданлари келиб чиқишига, социал ва мулкий мавқеига, ирқи ва миллатига, жинсига, маълумотига, тилига, динга бўлган муносабатига, маълум бир жойда қанча вақтдан бери яшаётганлигига, машғулотининг тури ва характерига қараб сайлов ҳуқуқларини бирон-бир йўл билан бевосита ёки билвосита чеклаб қўйиш тақиқланади».

Ўзбекистон ССР халқ депутатлари маҳаллий Советларига депутатлар сайлаш тенгдир: ҳар бир сайловчи бир овозга эгадир, ҳамма сайловчилар сайловда тенг асосда иштирок этадилар. Аёллар билан эркаклар тенг сайлов ҳуқуқига эгадирлар. Ҳарбий хизматчилар сайлов ҳуқуқидан барча гражданлар билан бир қаторда фойдаланадилар. Бошқа иттифоқдош республикаларнинг гражданлари Ўзбекистон территориясида халқ депутатлари маҳаллий Советларга сайлов вақтида ҳуқуқларидан Ўзбекистон ССР гражданлари билан бир қаторда фойдаланадилар.

Ўзбекистон ССР гражданлари қоидага кўра, халқ депутатларининг иккита Советидан ортиқ Советга сайланиши мумкин эмас.

Бундай энг демократик ва адолатли сайлов системаси фақатгина социалистик тузумдагина бўлиши мумкин. Бизнинг социалистик сайлов системамизда СССР гражданларига ва уларнинг оммавий жамоат ташкилотларига, совет давлат органларига сайловни ташкил қилиш ва ўтказишда бутун шарт-шароитлар, ҳамма имкониятлар яратилган.

Ўзбекистон ССР гражданлари ва жамоат ташкилотлари депутатликка номзодларининг сиёсий, амалий ва шахсий хислатларини эркин ва ҳар томонлама муҳокама қилиш, шунингдек, йиғилишларда, матбуотда, телевидение ва радио орқали тарғибот этиш ҳуқуқи гарантияланади. Сайловчилар ўз депутатларига наказлар берадилар. Наказлар сайловчиларнинг сайловолди йиғилишларида берилади.

В. И. Ленин давлат ва жамият ишларини бошқаришда кенг халқ оммасини актив жалб этиш чинакам халқ ҳокимиятининг энг биринчи шартидир деб билар эди.

Совет давлат органларини такомиллаштириш жараёнида социалистик демократия ва халқ иродаси ёрқин намоён бўлади. Сайловчилар фақат овоз беришдагина эмас, балки сайлов кампаниясининг барча босқичларида, сайловларни ўтказишни уюштиришда ҳам бевосита қатнашадилар. Булар эса бизнинг сайлов системамизнинг энг демократик характерини тўлиқ ифодалаб берувчи аниқ белгилардир. Бизнинг Советларимиз ҳеч қачон ҳозирдагидек бутун халқнинг тўла ҳокимиятини ифода қилган эмас эди, бундай халқчиллик йил сайин кучайиб бормоқда.

Капиталистик мамлакатларда миллион-миллион меҳнаткашлар турли-туман баҳоналар ва тўғридан-тўғри алдаш йўли билан ҳокимият органларини сайлашда иштирок этишдан ҳамда қонун чиқарувчи органларда ўз вакилларига эга бўлишдан маҳрум этилганлар.

Ҳаёт, бутун инсоният жамиятининг тарихи ва марксизм-ленинизм таълимоти демократиянинг синфий табиатга эга эканлигини ҳамда давлатнинг демократиклиги ҳақида, даставвал, давлат ҳокимияти кимларни ҳимоя қилишга, кимга, қандай синфга хизмат қилаётганлиги ва қандай сиёсатни амалга ошираётганлигига қараб муҳокама юритиш лозимлигини яққол исботлаб берди. Бутун меҳнаткаш аҳолининг реал, чинакам демократик эркинликлари ва ҳуқуқлари билан, ўзининг қудратли ўзгартувчанлиги, ҳаётий жозиба кучи билан ёрқин кўзга ташланувчи социалистик демократия ҳозирги кунда ўз афзалликларини янада ёрқин намойиш қилмоқда.

К. КОМИЛОВ,
Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг И. М. Мўминов номли фалсафа ва ҳуқуқ институти совет қурилиши сектори мудири.

• Беш йиллик илғорлари

Коммунистик меҳнат зарбдори Қумри Миралиева «Геологоразведка» заводининг механика участкасида бир неча йилдан бери фидокорона меҳнат қилиб келади. У ўн биринчи беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун корхонада ташкил этилган социалистик мусобақада фаол иштирок этиб, ўз ҳамкасбларига ўрнак бўлаётир. У мунтазам смена нормаларини 130—140 процент қилиб бажарилишига эришяпти.

СУРАТДА: илғор ишчи Қумри Миралиева.

М. Нуриддинов фотоси.

• Ишга тушириладиган объектлар— «Тошкент оқшоми» назоратида

ХАДРАНИНГ «БЕЛБОҒИ»

бу ерда қурилаётган энг катта ер ости транспорт йўлини қурувчилар шундай дейишмоқда

Бекатда турган трамвай ёки енгил машинада Хадрадан ўтиб бораётган кишилар беихтиёр бир-бирига луқма ташлайдилар:

— Қачон битаркин, жуда чўзиб юборишдими-а!..

— Ҳаммаёқ лой, яқин йўлимиз узоқ бўлиб қолди-да!...

Йўловчиларнинг гапида ҳам жон бор. Дарҳақиқат, шаҳардаги энг катта транспорт йўли қурилиши чўзилиб кетди. Пойтахтимизнинг энг сергавжум майдонининг қоқ белидан ўтаётган қарийб бир ярим километрли «белбоғ»нинг тайёр бўлишини ҳамма сабрсизлик билан кутмоқда. Оқшомхонларнинг саволларига жавоб излаб объектга йўл олдик.

Хадра... Икки минг йиллик тарихга эга бўлмиш кўҳна Шошнинг, навқирон Тошкентнинг кекса майдони. Бу ер доимо гавжум ва файзли. Айниқса ҳозир бу ерда улкан қурилиш ишлари давом этмоқда. Шулардан бири шаҳардаги, қолаверса республикадаги энг улкан ер ости транспорт йўлидир.

Шундай транспорт йўли ҳозир Халқлар дўстлиги майдонида мавжуд. Хадрадаги эса гўёки унинг давомига ўхшайди. Лекин унинг қурилиши ғоят мураккаб шароитларда олиб борилмоқда. Тоннель қазишда мураккаб инженерлик коммуникацияларига дуч келинди. Уларнинг ҳаммасини ҳал этиш, ўрнини ўзгартириш қурувчилардан анча куч талаб этди. Аммо Навоий ва Фурқат кўчалари кесишган чорраҳада тоннель қазиш ишлари жамоат транспорт ҳаракатини бир ёқлама тўхтатилмаган ҳолда давом эттирилди. Ҳозирда бу ерда тупроқ қазиш ишлари тугатилди. Тоннель учун зарур бўлган плиталар монтаж қилинди. Йўл узра «Гордорстройремонт» трестининг 1-ремонт-қурилиш бошқармаси ва трамвай-троллейбус бошқармасининг «пўлат йўл» ётқизувчилари иш бошлаб юбордилар. Ҳозир ҳар икки ташкилот учун иш фронти бор. Йўлсозларнинг гапига қараганда, улар трамвай йўлини март ойигача ётқизишни мўлжаллашган. Ундан кейин эса ремонт-қурилиш бошқармаси қурувчилари йўлга асфальт ётқизадилар.

— Ҳозир йўл четига тўсиқлар ўрнатяпмиз, светофор учун кабель канализациясини очяпмиз, йўлнинг чап қисмига дастлабки асфальт-бетон қоришмасини ётқизиб бўлдик, — дейди 1-участка прораби Н. Иванов. — Йўлнинг ўнг томонини эса шағал ётқизишга тайёрлаяпмиз. Бизнинг ишимиз трамвайчи-йўлсозлар ишига қараб қолди. Улар «темир йўл»ни ўрнатсалар, ободонлаштириш ишларини бошлаб юборамиз.

Ҳа, трамвай-троллейбус бошқармаси ишчилари отни қамчилашлари керак. Сергавжум кўчада ҳаракат бошланишини ҳамшаҳарларимиз сабрсизлик билан кутмоқдалар.

Одатда қишда қурилиш ишлари суръати бир неча поғона пасаяди. Чунки, ёғин-сочин ишга халақит беради. Лекин бу ерда қишнинг қировли кунлари ўз ҳукмини ўтказолмади. Бош пудратчи 11-«Висотстрой» трестининг, айниқса асосий монтаж ишларини олиб бораётган 7-«Мостострой» трестининг 13-кўприк қурилиш отряди бунёдкорлари зўр ғайрат-шижоат билан меҳнат қилмоқдалар.

— Транспорт йўлининг «Жанубий» қисми (Халқлар дўстлиги майдони томони)ни тайёрлаб қўйдик, — дейди мастер Ф. Шишкин. — Ҳозир асосий иш тоннелнинг «Шимолий» («Цирк» томони) қисмида олиб бориляпти. Қийин об-ҳаво шароитига қарамай отрядимизнинг В. Гарепов бошлиқ комплекслашган бригадаси устунлар, тўсиқлар, ён деворларни сифатли монтаж қилмоқда. Бригаданинг М. Мирзалиев, Ю. Шадрин, В. Бондаренко каби монтажчилари ҳақиқий меҳнат намунасини кўрсатмоқдалар. Хуллас, объектдаги қурилиш-монтаж ишларини шу йилнинг охиригача адо этишга бел боғлаганмиз.

Ҳа, мастернинг гапида жон бор. Бу ердаги бугунги меҳнат мароми сўзсиз кўзлаган маррага эришишдан далолат беради. Яқин ойлар ичида энг катта транспорт йўли ишга тушиб, шаҳарнинг Чилонзор, Октябрь ва Фрунзе районларини бир-бири билан боғлайди.

Т. ТОШЕВ.

СУРАТЛАРДА: 11-«Висотстрой» трести 75-қурилиш бошқармаси прораби М. Азизов шофёрга навбатдаги топшириқ беряпти; транспорт йўлининг «Шимолий» қисмида иш қизғин.

А. Жумаев фотолари.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ТАСС ВА АПН МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

СОВЕТ БУЮРТМАЛАРИ АСОСИДА

ПРАГА. Чехословакиянинг Копршивница шаҳридаги «Татра» автомобиль заводининг экспорт программасида социалистик мамлакатларга, биринчи навбатда Совет Иттифоқига маҳсулот етказиб беришга асосий эътибор берилмоқда. Масалан, ўтган йили корхона бутун маҳсулотининг 70,5 процентини экспортга жўнатди. Булар тезюрар кўп юк ташийдиган автомашиналар, шунингдек комплектловчи узеллар ва деталлардир.

Анъанага кўра, Совет Иттифоқи — копршивницалик автомобилсозлар маҳсулотининг асосий харидоридир. 1984 йилда СССР учун 5,1 мингтадан ортиқ «Татра—815» автомашинаси тайёрланди. Бу машиналар Сибирь ва Совет Иттифоқи шимолида муваффақиятли синовдан ўтди. Қардош мамлакатларнинг катта-катта буюртмалари чехословакиялик машинасозларга ишлаб чиқаришни кенгайтириш ва такомиллаштириш, савдо-сотиқ соҳасидаги шериклар билан мустаҳкам алоқа ўрнатиш, социалистик меҳнат тақсимотида актив иштирок этишга ёрдам бермоқда.

Маълумки, «Татра» автомобиль заводи Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатлар ўртасида ишлаб чиқаришни ихтисослаштириш тўғрисидаги битимлар доирасида реконструкция қилинган. Халқаро инвестиция банки берган кредит ҳисобига жами 30 дан ортиқ янги цех ва 2 та турдош корхона қурилди. Уларда Совет Иттифоқи, Венгрия, ГДР ва бошқа мамлакатлардаги заводларнинг тамғаси қўйилган асбоб-ускуналар ўрнатилган. Натижада заводнинг ишлаб чиқариш қуввати анча ошди. Эндиликда завод ҳар йили 15 мингтагача автомобиль ишлаб чиқармоқда.

Копршивница автомобилсозларининг меҳнат анъаналари яхши маълум. Улар Тюмень нефть ва газ саноати коллективлари билан биргаликда совет халқи гитлер фашизми устидан қозонган Ғалабанинг ва Чехословакия Совет армияси томонидан озод этилганлигининг 40 йиллиги арафасида интернационал социалистик мусобақа ташаббускорлари бўлиб майдонга чиқдилар.

НИКАРАГУА. 1979 йилда бошланган мамлакатдаги аграр реформа деҳқонлар ҳаётини яхшилашга олиб келди. Аммо Америка Қўшма Штатлари томонидан бошланган эълон қилинмаган уруш туфайли тинч меҳнат билан шуғулланувчи аҳоли қўлига қурол олиб, Ватан ҳимоясига отланди. Бугунги кунда мамлакатнинг шаҳар ва қишлоқларида мамлакатни чет эл босқинчиларидан ҳимоя қилиш учун актив кураш кетмоқда. Деҳқонлар ҳам бу курашда фаол иштирок этишиб, революция туфайли эришилган озодликни қўлда сақлаб қолиш учун ҳаракат қилишмоқда.

СУРАТДА: Сумубила посёлкасидаги жангчилар отряди.

Компартиянинг даъвати

ЛИССАБОН. Португалия Компартияси (ПКП) Марказий Комитети секретариати барча демократлар ва антифашистларга мурожаат қилиб, фашистлар Германияси тор-мор этилганлигининг 40 йиллигини байрам қилишда актив иштирок этишга чақирди.

Нацизм ва Япония милитаризмининг тор-мор этилиши, деб таъкидланади мурожаатномада, Европа ва бутун планета тақдири учун энг муҳим аҳамиятга эга бўлди. Ўтган қирқ йил ичида кучлар мувозанатида социализм фойдасига, миллий мустақиллик, озодлик ва тинчлик учун курашаётган ҳаракатлар фойдасига туб ўзгаришлар юз берди. Айнан шунинг учун ҳам Европа халқлари 40 йилдан бери тинчлик шароитида яшаб келмоқдалар.

Ҳужжатда фашизм устидан Ғалаба қозонишда Совет Иттифоқи ҳал қилувчи роль ўйнаганлиги таъкидланади. Бугунги кунда, дейилади ҳужжатда, империализм тарихий фактларни сохталаштириш ва СССРга нисбатан туҳмат ва бўҳтон қилишга зўр бериб уринишдан иборат пропаганда кампаниясини авж олдирмоқда. Шунинг учун ҳам тарихий ҳақиқатни тушунтириш тараққийпарвар жамоатчиликнинг энг муҳим вазифаларидан биридир.

ПКП уқтириб ўтадики, ҳозирги вақтда қуролланиш пойгасини кучайтираётган, жумладан Ғарбий Европада «Першинглар» ва қанотли ракеталарни жойлаштираётган, космик фазони ҳарбийлаштиришга уринаётган, қўпол аралашув, агрессия ва пинҳона урушлар сиёсатини ўтказаётган Америка империализми тинчликка таҳдид қилмоқда.

Ғалабанинг 40 йиллигини байрам қилиш, дейилади мурожаатномада, тинчликни ҳимоя қилиш учун, янги жаҳон уруши бошланишига қарши қудратли намойишга айланиши лозим.

КЕЛАЖАК КЕМАСИ

Токио технология институтининг бир группа мутахассислари ўзига хос эгилувчан кема устидаги тадқиқотларини ниҳоясига етказдилар. Уларнинг фикрича, бундай кемаларнинг келажаги порлоқ эмиш. Янги кема моделидаги моторнинг винти ўрнига дельфиннинг эгилувчан думига ўхшаган қурилма ўрнатилган. У кемани ҳаракатга келтиради. Мутахассисларнинг фикрича, уларнинг ихтироси кема тезлигини кескин ошириши мумкин. Шу билан бирга оддий кемаларга қараганда у 30 процент кам ёқилғи сарфлайди.

ЭЛЕКТРОНИКА— ТАНБАЛЛАР ХИЗМАТИДА

Ҳозирги вақтда электроника хизмати муҳим аҳамиятга эга. Аммо Англиядаги «Экспоман» фирмаси яратган янгилик антиқалиги билан Гоголь асарларидаги бир воқеани эслатади. Агар ёдингизда бўлса, улуғ рус ёзувчисининг асаридаги қаҳрамон ўта танбал бўлганлиги учун чучваралар унинг оғзига ўзидан-ўзи келиб тушарди. Янги ихтиро ҳам шунга ўхшаб, ўз хўжайинининг айтганларини бажо келтиради. Жумладан, у буйруқ билан 12 та маиший асбобларда 40 та ҳар хил вазифаларни бемалол бажариши мумкин. Жумладан, дераза пардасини ёпиш ёки тортиб қўйиш, телевизордаги программаларни ўзгартириш, механик машинкада унча катта бўлмаган хат битиш каби юмушларни бемалол уддалай олади. Бу «ёрдамчи» жуда катта пул турса ҳам, унинг харидорлари топилмоқда.

• ШАРҲЧИ САТРЛАРИ

ХАЛҚАРО ЁШЛАР ЙИЛИ

Бирлашган Миллатлар Ташкилоти 1985 йилни Халқаро ёшлар йили, деб эълон қилди. Бу йил «Иштирок этиш, ривожланиш, тинчлик» шиори остида ўтади. Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Бош секретари Хавьер Перес де Куэльярнинг «Новости» матбуот агентлиги мухбирига берган интервьюсида таъкидланганидек, бу шиор ёшларни ўз мамлакатларини ривожлантиришда иштирок этишга, тинчлик учун курашишга даъват этади.

Ёшларнинг давлатни бошқаришда, жамоат ишларидаги, тинчликни мустаҳкамлаш учун курашдаги иштироклари жуда катта аҳамиятга эгадир. Чунки худди улар инсониятнинг кўпчилигини ташкил қилади. БМТ маълумотларига кўра 1975 йилдан 2000 йилгача бўлган даврда ер юзидаги ёшлар тахминан 60 процентга кўпайиб, 1,8 миллиард кишига етади. Африка, Осиё, Лотин Америкаси мамлакатларидаги ёшлар сони шу чорак аср мобайнида икки бараварга кўпайиши мўлжалланяпти.

Советлар Ватанининг йигит-қизлари билим олиш, касб-ҳунар эгаллаш, қобилиятлари ва истеъдодларини тўла намоён қилиш имкониятларига эгадирлар. Улар ўз мамлакатларининг тўла ҳуқуқли хўжайинлари ҳамдир. СССР Олий Совети, иттифоқдош республикалар Олий Советлари, маҳаллий Советлар депутатларининг қарийб учдан бир қисми 30 ёшгача бўлган йигит-қизлардир. Бирорта капиталистик мамлакатда ҳокимият олий органларида ёшларнинг шунчалик ваколати йўқ.

Совет ёшлари аср қурилишларини амалга оширмоқдалар. Уларнинг ёшлик шижоати, меҳнат қаҳрамонлиги туфайли Байкал-Амур магистралида поездлар қатнови бошланди. Ноқоратупроқ зона ўзлаштирилиб, «иккинчи қўриқ» очилмоқда. Улар Сибирь, Узоқ Шарқ ва Шимол бойликларини коммунизм хизматига қўймоқдалар.

Улуғ Ватанимизнинг ёш авлоди эртанги куни, келажагига дадил боқади. Ишсизлик каби капитализм иллатлари жамиятимизга ёт. Аксинча, ривожланган социализм такомиллашиб бориши сари ҳар бир инсон ўз қобилият ва истеъдодларини янада тўлароқ намоён этиши учун кўпроқ шарт-шароит туғилади.

Аммо ер юзи барча давлатларидаги ёшлар ҳам эртанги кунларига ана шундай умид боғлай олмайдилар. Улардан энг тушкунликка берилганлари эса ноумидлик жари ёқасида туриб сўнгги қадамни қўйишга бориб етмоқдалар. Расмий маълумотларга қараганда 1983 йилда Америка Қўшма Штатларида 15 ёшдан 24 ёшгача бўлган 6 минг йигит ва қиз ўз жонига қасд қилган. Ўтган йили эса 15 яшардан 19 яшаргача бўлган америкаликлар ўртасида ўз-ўзини ўлдириш 44 процентга кўпайибди.

Даҳшатли статистика.

Маъмурлар эса бунга қарши кураш йўлини тополмай Нью-Йоркнинг икки райони — Манхэттен билан Бруклинни бирлаштириб турувчи кўприкни темир тўр сим билан чирмаб ташлашибди. Чунки жонларига қасд қилган ёшларнинг кўпчилиги ана шу Бруклин кўпригидан туриб ўзларини Ист—Ривер дарёси тўлқинига отар эканлар.

Лекин, гап кўприкдами?

Ўтган йили «Нью-Йорк таймс» газетаси саҳифаларида шу ердаги мактаб ўқувчиларининг «Қайси орзуларинг рўёбга чиқишини хоҳлайсан?» мавзусида ёзган иншоларидан намуналар эълон қилинди. Эндигина 8 ёшга тўлган жажжи америкаликларнинг ёзма ишларида «Одамлар ишсиз бўлмаслигини орзу қиламан». «Қани энди одам танасининг қандай рангда бўлишидан қатъий назар унга бир хил муносабатда бўлинса». «Рейган атиги бир кун камбағал бўлганида бизнинг ҳолимизни тушуна олармиди?» каби сўзларни ўқиш мумкин эди.

Мактабларда хат-савод чиқараётган АҚШнинг бу ёш гражданлари ҳали ўзларини «бахтли» деб ҳисоблашлари мумкин. Чунки БМТ маълумотларига қараганда Америка Қўшма Штатлари саводхонлик бўйича жаҳон мамлакатлари ўртасида атиги 49-ўринни эгаллаб турибди. Шунга қарамай, Оқ уй 1984 йилда маориф учун сарф-харажатларни 13 процентга камайтирди. Оқибатда кўплаб мактаблар ёпилди. 40 миллион америкалик ўқувчи қисқартирилган программа асосида ўқишга ўтди. Бироқ, битта атом авианосецини сувга туширишга 4,5 миллиард доллар, «МХ» ракетасини синаш учун 2,5 миллиард доллар сарфлаётган Вашингтон маъмуриятини бу ташвишга солмаяпти.

Ўтган йили АҚШ президентининг рафиқаси Нэнси Рейган «Ридерс дайжест» журнали орқали америкаликларга «Фарзандларимизни қутқариб қолайлик» деб мурожаат қилди. Рейган хоним наркологик касалхоналардан бирида бўлганида 11 ёшли гиёвандчи қиз билан танишиб қолганлигини ҳикоя қилади. Бу қизалоқ икки ойлигидан бошлаб гиёванд қабул қила бошлаган экан. Ота-оналари чақалоқ йиғламаслиги учун сутга алкогол ва гиёвандни қўшиб туришар экан. Қизча 6 ёшга тўлганида марихуана чека бошлабди. 10 ёшга чиққач, гиёванд сотиб олиш учун пул топиш мақсадида фоҳиша бўлибди...

Америка матбуотининг ўзи мамлакатда гиёвандчилик нақадар оммавий тус олиб кетганлиги ҳақида кишини ларзага солувчи рақамларни келтиради. АҚШ ёшларининг ҳар тўрттасидан бири мунтазам равишда гиёвандчилик қилиб турар экан. Нью-Йоркнинг ўзида 300 минг нафардан кўпроқ ўсмир ва қиз гиёвандчи сифатида рўйхатга олинган. Айни пайтда Америкада бу «оқ ўлим» билан яширин савдо қилувчиларнинг йиллик доромади 70-80 миллиард долларга етади. 10-15 баравар фойда олаётган бу қотил корчалонларнинг ёшлар саломатлиги билан неча чақалик ишлари бор?

Оғу дарёсига ғарқ этувчи гиёвандни ёки Бруклин кўпригининг энг баланд жойини танлаган ёшларни бу тушкунликка капитал дунёсининг шафқатсиз воқелиги олиб келмоқда. Уларнинг иродасизлари меҳнат биржасида куну тун навбат пойлаб иш топа олишмагач, қўлларида дипломлари билан жамиятнинг «ортиқча» аъзоси бўлиб қолгач, жонларига қасд қилишдан ҳам тап тортмаяптилар.

Лекин капиталистик мамлакатлардаги кўпчилик ёшлар ҳам синфий кураш баррикадаларидан, тинчлик тарафдорларининг сафларидан ўрин олмоқдалар. Улар ўзларининг ва бутун инсониятнинг бахтли келажаги учун сабот билан кураш олиб бораётирлар. Бу йигит ва қизларнинг энг яхши намояндалари шу йил Москвада ўтказиладиган ёшлар ва студентларнинг XII жаҳон фестивалига тўпланадилар. Бу анжуман халқаро ёшлар йилининг энг асосий воқеаси бўлади. Яна Москвадан бутун жаҳонга ёшларнинг тинчлик, дўстлик туйғулари акс этган қудратли даъвати янграйди.

Э. ЭРНАЗАРОВ.

«КАТТА КРАЖАС» ЛОЙИҲАСИ

Бундан беш йил муқаддам Бразилиянинг чекка ўлкаси ҳисобланган —«Катта Кражас» районидаги фойдали қазилмалардан қўлланиш лойиҳаси ишлаб чиқилган эди. Қисқа вақт ичида темир ва тош йўллар қурилди. Аҳоли яшайдиган посёлкалар бунёд этилди. Яна бир қатор муҳим объектлар қад кўтарди. 900 километрли темир йўл орқали чангалзордан Атлантика океани соҳилидаги заводларга қайта ишлаш учун минераллар олиб келинади. Янги лойиҳа бир вақтлар ташландиқ бўлган зонанинг гуллаб-яшнашида катта роль ўйнайди.

Адабиёт ва санъат

ЯНГИ КЎРГАЗМА

Буюк Ғалабанинг 40 йиллигига бағишлаб республика Кино санъати музейида ташкил қилинган кўргазма томошабинларда катта таассурот қолдирмоқда. Бу ерга қўйилган экспонатлар Улуғ Ватан уруши йилларида совет кино усталари бутун халқ билан ҳамнафас бўлганлиги ҳақида кенг тасаввур беради.

Маълумки, уруш йилларида мамлакатимиз кўпгина йирик киностудияларнинг таниқли санъаткорлари Тошкентда яшаб ижод қилганлар.

Рассом С. Абдуллаев «Ҳамкорлик» картинаси, «Генерал Раҳимов», «Фарҳоднинг жасорати», «26-си отилмасин», «Ой бориб, омон қайт» фильмлари учун тайёрланган костюмлар, «Самолётлар қўнолмади», «Улар танҳо эмасдилар» сингари картиналарнинг мураккаб съёмкаси учун ишланган макетлар, уруш даври кино аппаратлари музейга келувчиларда қизиқиш уйғотмоқда.

ГАЗЕТАНИНГ ШУ СОНИГА ИНТЕРВЬЮ

Одил ЁҚУБОВ:

«ЗАМОНДОШЛАР ҚУВОНЧИ— МЕНИНГ ҚУВОНЧИМ»

Таниқли ёзувчи, Ҳамза номидаги республика Давлат мукофоти лауреати Одил Ёқубов Улуғ Ватан урушининг қатнашчиси, «Япония устидан қозонилган ғалаба учун» медали, Меҳнат Қизил Байроқ ордени кавалери. Ёзувчининг ўзбек совет адабиётини ривожлантиришдаги катта хизматлари партия ва ҳукуматимиз томонидан муносиб тақдирланди. У «Ўзбекистон ССР халқ ёзувчиси» фахрий унвонига сазовор бўлди. Шу муносабат билан мухбиримиз таниқли адиб билан суҳбатлашди.

— Ҳурматли Одил ака! Юксак унвон билан чин юракдан табриклаймиз. Айни пайтда кўнглингиздан нималар кечяпти?

— Жуда хурсандман. Халқ ва партия ёзувчининг меҳнатини қадрлаши ижодкор учун жуда катта бахт. Бу унвонни фақат ўз меҳнатимга эмас, балки бутун ўзбек адабиётига юксак баҳо деб биламан. Ҳар бир унвон, ҳар бир мукофот ёзувчининг зиммасига жуда катта масъулият юклайди. Зотан, ҳозирги нотинч бир даврда империалистик кучлар бизнинг давлатимизга, социалистик тузумга қарши катта қўпорувчилик ишлари олиб бораётган бир вазиятда ёзувчи ва санъаткорнинг сўзи алоҳида аҳамият касб этади. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ К. У. Черненко СССР Ёзувчилар союзининг 50 йиллиги юбилейига бағишланган тантанали мажлисда ёзувчи ва санъаткор масъулияти ҳақида теран ва муҳим фикрлар билдирди. Ёзувчи биринчи навбатда халқ дили ва тилидаги гапларни топиб айтиши шарт. Шундагина унинг ижоди, унинг асарлари ҳозирги талабга жавоб бера олади.

— Маълумки, ижодда ёзувчининг босиб ўтган ҳаёт йўли, тажрибаси жуда катта аҳамиятга молик. Сизнинг асарларингизни ўқиган китобхонлар буни яна бир бор ҳис этади. Масалан, «Эр бошига иш тушса» романингизни ўқиганда бош қаҳрамон Машраб худди ёзувчининг ўзига ўхшаб кетади. Шунга сиз қандай қарайсиз?

— Адабиётда ва санъатда ижодкорнинг ҳаётий тажрибаси жуда катта аҳамиятга эга эканлиги шак-шубҳасиздир. Биз улуғ устозларимиз — Толстой, Горький, Садриддин Айний, Ойбек асарларини ўқиганимизда бу асарларга уларнинг ҳаётий тажрибалари жуда катта ижодий таъсир кўрсатганини ҳис этиб турамиз. Шу маънода «Эр бошига иш тушса» романида ҳам менинг ҳаёт йўлим, кўрган-кечирганларим яхши бир материал бўлиб хизмат қилган, албатта.

Бизнинг ёшлик чоғларимиз оғир уруш йилларига тўғри келган. Биз урушга кетган оталаримиз акаларимиз, тоғаларимиз ўрнини босиб колхоз далаларида чоллар, кампирлар, хотин-халаж, қиз-келинчаклар билан елкама-елка туриб ўроқ ўрганмиз, машоқ терганмиз, ғўза суғорганмиз, эшак-карвонларда ғалла ташиганмиз. Сўнгра эса 18 га тўлар-тўлмас урушга кетганмиз. Эсимда: бизнинг Қарноқ деган қишлоқдан қирқ йигит 1944 йилнинг охирида фронтга жўнаганмиз. Бизлар гарчи Ғарбий фронтдаги жангларда иштирок этишга улгурмасак ҳам япон империалистларига қарши жангларда қатнашдик. Машҳур Гоби саҳроси ва Хинган тоғларида салкам 2 минг чақирим масофани яёв юриб ўтганмиз ва жуда қувватли Квантун армияси билан шиддатли жангларда иштирок этганмиз. Ўз-ўзидан кўриниб турибдики, ана шу оғир ва машаққатли ҳаёт йўли «Эр бошига иш тушса» романини ва ўз навбатида Машраб образини дунёга келтирди. Бу деган сўз Машраб ёзувчининг айнан ўзи деган сўз эмас, албатта. Лекин унинг характеридаги кўп қирралар, ёшлик туйғулари, илк севгиси, бошидан кечирган қийинчиликлари Машраб образида ўз аксини топган...

—Ёзувчининг ижтимоий масъулияти ҳақида нима дейсиз?

—Ёзувчи қайси жамиятда яшамасин, у шу жамиятнинг фаол иштирокчиси. У ўз атрофидаги реал ҳаёт қозонида қайнайди, яхшилик, ёмонлик, адолат ва адолатсизлик, инсоф ва инсофсизликнинг жонли гувоҳи бўлади. Бошқача қилиб айтганда ёзувчи ўзи яшаб турган муҳитда бўлаётган воқеаларга ҳеч қачон лоқайд қараб тура олмайди. Шу маънода ёзувчи яратган асарнинг қиймати ҳам унинг мана шу ижтимоий масалаларга қанчалик актив, қанчалик тўғри позицияда туришига боғлиқ. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленумидан кейин республикамизда салбий ҳодисаларга чек қўйиш, ҳақ ва адолатни тиклаш борасида жуда катта ишлар қилиняпти. Демак, совет ёзувчилари, жумладан, биз ўзбек ёзувчилари ҳам бу жуда муҳим ҳаётий масаладан четда туришимиз мутлақо мумкин эмас. Шунга кўра унинг ёзувчилик ва гражданлик масъулияти ҳам тобора ортиб бормоқда. Мени ёзувчи ва муҳаррир сифатида шу нарса қувонтирадики, бизнинг ёзувчиларимиз Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг кейинги пленумлари қарорларида кўтарилган муҳим ижтимоий масалаларни чин юракдан қўллаб-қувватламоқдалар. Ўз мақолалари, публицистик чиқишлари, шеърий ва насрий асарлари билан партиямиз бошлаган жуда катта хайрли ишга ўз ҳиссаларини қўшмоқдалар.

— Ижодий режаларингиз қандай? Ҳозир қандай асар устида ишлаяпсиз?

— Янги насрий асар устида бош қотириб юрибман. Фақат шуни айтиш керакки, «Кўҳна дунё»дан кейин яна бугунги кунга қайтдим. Ўз замондошларим, ўз тенгдошларим образларини яратиш, уларнинг орзу-ҳавaслари, қувончлари, дарду ҳасратларини қўлимдан келган даражада ифода этиб бериш ҳаёли билан яшамоқдаман.

ШЕЪРИЯТ ОҚШОМИ

● **Жонибек Қувноқ** — СССР Ёзувчилар союзининг аъзоси, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими. Тожик ва ўзбек тилларида ижод қилади. У «Қарз», «Дил арзи», «Ифтихор», «Роз» (тожик тилида) ва «Юрак тўлқинлари» (ўзбек тилида) номли шеърий китобларнинг муаллифидир.

ТЎРТЛИКЛАР

Ҳар ким ўз қисматин ўзича битар,
Фалакнинг гардиши гоҳ таҳрир этар.
Аммо ўзлигини билмаган кимса,
Ўзгага эргашиб ўзидан кетар.

●

Тунда топишаркан ўғри ўғрини,
Бутун деб биларкан шунда бағрини.
Ажабким, гоҳида танимайдилар
Нурафшон кунда ҳам тўғри тўғрини.

●

Қайта-қайта айтгум, дўстлар, ҳар куни,
Мен фақат орзую ҳавас мафтуни.
Ҳавас чироқ эрур ҳаёт йўлида,
Ҳасад пуфлаб-пуфлаб ўчирар уни.

●

Сен тинчсан, тинч бўлса агарда юртинг,
Дўстларнинг давраси бўлса агар кенг.
Оғалар, гузардан тобут ўтганда,
Бешик дастасини кўзларга суртинг!

●

Шеър бўлиб киргансан гўё жонимга,
Нур бўлиб кирган хонумонимга.
Байтимдан ихлосинг қайтсин, агар у
Сени келтирмаса яна ёнимга.

Жонибек ҚУВНОҚ.

● **Шавкат Раҳмон** — «Рангин лаҳзалар», «Юрак қирралари» китоблари орқали шеър ихлосмандларига яхши таниш. Унинг шеърларида Она диёрга муҳаббат ва садоқат куйланади.

КЕРАКМАН СЕВИЛМОҚ УЧУН АБАДИЙ...

Тошкент ва мен

Жудаям керакман доно шаҳарга,
чунки кўпдир унинг дўсту-ғаними;
чунки кўнглим очиқ,
қўлларим очиқ,
севинчим самимий,
ғуссам самимий.
Жудаям ёқтирар кенг кўчаларда
софдил йўловчи — Вақт одимларимни.
талвасага солган,
ваҳмада қўйган
равон ва салмоқдор одимларимни.
Ёқар оппоқ қиров қўнган дарахтлар,
гапчил майсаларни ёқламаслигим,
Кўп нарса меники бўлар —хоҳласам,
ёқар кўп нарсани хоҳламаслигим.
Керакман,
каззоблар, мунофиқлардан
нафрат қилмоқликка жуда керакман.
Керакман севилмоқ учун абадий,
ёки севмоқ учун юрак-юракдан.
Жудаям керакман
ҳеч бўлмаганда
кезгани ўзимча кулиб, ўйланиб,
Пушти лабларида табассумларин
ўйнатган қизларга қараб қўйгани.
Агарда шаҳарга керак бўлмасам,
овозин баралла қўйиб, ҳар саҳар
уйғотмасди мени суйиб, эркалаб,
суқротий манглайи
ёришган шаҳар.

Метродаги қизлар

Гўё ерлик эмасди улар,
Гўё ўзга сайёралардан
Келгандайди,
Баландда эди
Биз сингари оворалардан.
Ҳамма ҳайрат тўла кўзларин
Ерликларнинг сокин ҳаётин
Вайрон қилган, гўзал қизларга
Қадаганди, хушин йўқотиб.
Ўтирардим,
Яшанг сасларин,
Кулгуларин тинглаб ларзада.
Тўхтамаса вагонлар мангу,
Чўзилса деб гўзал лаҳзалар.
Бироқ бундай бўлмас агарда,
Рўй бермаса бирор мўъжиза.
Поезд тўхтар,
Ғойиб бўлади
Ногоҳ ўзга дунёлик қизлар.
Кўниш керак...
Бироқ кўнишдан
Сал олдинроқ,
Синиб умидинг,
Бир дақиқа ҳайрон турасан,
Гўё тугаб қолгандек умринг.

Шавкат РАҲМОН.

Янги фильм премьераси

БУГУН

Санъат саройида «Ўзбекфильм» ва «Иглфильмз» киностудияларида совет ва ҳинд кино усталари ҳамкорликда суратга олган «Севги ҳақида афсона» икки серияли бадиий фильм премьераси бўлади.

Фильм намойишидан олдин ижодий коллектив билан учрашув ўтказилади. Ижодкорлар орасида СССР халқ артистлари Наби Раҳимов, Зикир Муҳаммаджонов, артистлардан Исмат Эргашев ва Фрунзик Мкртчянлар бор.

Картина сценарийсини Ўлмас Умарбеков, Латиф Файзиевлар ҳинд киноусталари Жавод Сидқий ва Умеш Меҳра билан ҳамкорликда ёзишган. Фильм режиссёрлари Латиф Файзиев ва Умеш Меҳра. Картина асосида бухоролик йигит ва ҳинд қизининг гўзал ҳамда фожиали севгиси ҳақидаги қадимий афсона ётади.

Т. ЮСУПОВ.

● Атеистик мавзуда суҳбатлар

ХУРОФОТГА ИШОНМАНГ!

Биз илм-фан ғоят ривожланган космик асрда яшамоқдамиз. Инсоният нафақат ўзи яшаётган сайёранинг, балки қуёш системасидаги бошқа космик жисмларнинг ҳам анчагина сирларидан воқиф бўлди. Шу тариқа биз замонлар мўъжизали ҳисобланган буюмлар ва жумбоқли ҳодисаларнинг туб моҳияти борган сари кишиларга кўпроқ аён бўляпти. Ваҳоланки, кўпгина буюмлар ва ҳодисаларга хурофий тус берилар эди.

Илм-фан мўъжизали нарсалар ва жумбоқли ҳодисаларнинг асл сабабларини очиқ-ойдин кўрсатиб турган бир пайтда ҳали ҳам орамизда хурофотга берилган, иримсиримлар гирдобига тушиб қолган, сохта табиблардан даво изловчи баъзи кишилар бор. О. исмли йигит билан бўлган воқеа бунга мисол бўла олади. Чунончи, у ер чопиб туриб бел оғриғига учраб қолади. Табибга боради. Табиб эса унга «белинг чиқиб кетибди» деб торт-торт қилади. Ер қазиганда бел ҳам чиқиб кетадими, деб ҳеч ким ўйламайди. Оғриқ кучайиб кетгандан кейингина, у йигит врачларга мурожаат қилди. Врачлар унинг радикулит бўлганлигини аниқлашди.

Қарангки, ўша йигит учун «белининг чиқиб кетиши» сабоқ бўлмаган экан. Бир куни онаси яхмалакка тойиб йиқилиб тушади. Унг қўли қаттиқ оғрий бошлайди. Йигит онасини яна ўша табибга олиб боради. Табиб эса «қўл чиқиб кетибди» деб аъзони қаттиқ-қаттиқ силтай бошлайди. Бечора кампир ҳушидан кетади. Эртаси куни рентгенда текшириб кўрилганда қўл суяги чиққан эмас балки синиб бир-биридан ажралиб кетгани аниқланади.

Бунга ўхшаш ҳодисаларга аҳён-аҳёнда бўлса ҳам дуч келиб турибмиз. Биз шифокорлар кундалик ишимизда бемор тўшаги ёнида ора-сира дуохон кинначилар ёки нодон табибларга дуч келиб қоламиз. Беморни кўриш учун биз табибни ёки табиб бизнинг кетишимизни кутиб туради. Шу вақтда ер билан осмонча фарқланадиган, бир-бирига зид икки хил тажриба, икки хил муолажа намоён бўлади. Масалан, сариқ касалига учраган беморга биз ширинликлар—новвот, асал, узум, қовунни тавсия этсак, табиб уни қатъий рад этади. Унинг кароматича, беморнинг тилла балиққа боқиши кифоя эмиш. Баъзан шундай ҳам бўладики, нодон кишилар бир пайтнинг ўзида табиб буюрган кўлбола дори билан врач ёзиб берган дорини қўллайдилар. Бундай муолажа ҳунук оқибатларга олиб келади.

Шундай экан, бирор дарга чалинган киши тезроқ врач кўригидан ўтишга шошилмоғи лозим. Зеро, табибга, кинначи дуохонга мурожаат қилган киши ўнги, савияси пастлигини намойиш этибгина қолмай, балки саломатлигини ҳам бой бериб қўйиш ҳеч гап эмас. Фақат шифокорларгина замонавий тиббий муолажалар ёрдамида беморлар дардига даво топа оладилар.

З. ЭГАМБЕРДИЕВ,
З. ЭГАМБЕРДИЕВА,
медицина фанлари кандидатлари.

◆ ИЛМ МАСКАНЛАРИДА

ХАЛҚ УНИВЕРСИТЕТИ

Тошкент қишлоқ хўжалиги институтида табиатни муҳофаза қилиш халқ университети яхши фаолият кўрсатмоқда. Студентлар Вавилов номидаги Бутуниттифоқ ўсимликшунослик институтининг Ўрта Осиё филиали олимлари билан экспедицияларда актив қатнашишмоқда.

Ўсимликшунослик институтининг бўлим мудири Вячеслав Арзуманов Оржоникидзе районы территориясидаги ўсимликлар ҳақида бир қатор мақолалар ёзди. Олимнинг Оржоникидзе район табиатни муҳофаза қилиш жамияти аъзолари билан ўтказаётган суҳбатлари қизиқарли ва мазмунли бўляпти.

◆ НАШРИЕТ ТУҲФАСИ

«КИЧКИНТОЙ ТАРБИЯСИ»

Ҳар бир она ўз фарзандининг соғлом, бақувват, хушчақчақ, ҳар томонлама яхши ривожланишини истайди. Аммо у ҳамма ишни кўнгилдагидек бажара оладими? Айниқса, ёш оналар болани тўғри тарбиялашдек мураккаб вазифани уддалай оладиларми? Тузувчи-автор, медицина фанлари кандидати Н. Латипованинг «Медицина» нашриётида чоп этилган китобчаси ёш оналарга чақалоқни тўғри парвариш қилишда жуда қўл келади.

Китобча она кундалиги шаклида тузилган. Унда кичкинтойнинг ривожланиши бўйича зарур маълумотлар ва ёш онага амалий маслаҳатлар берилган. Шунингдек, эмлаш календари, гимнастика машқларининг намунали комплекслари ва массаж усуллари, тўғри овқатлантириш принциплари баён қилинган.

М. ОРИФЖОНОВА.

◆ АЖОЙИБОТЛАР ОЛАМИДА

Омон бўлсин қизил ғоз!

Шевченко шаҳридан Родионовлар оиласи танишлариникига меҳмон бўлиб боришга отланаётиб, тўсатдан ўзлари қизил ғозга мезбон бўлиб қолишларига тўғри келди. Кўп қаватли уйда жойлашган квартира эшигини очишган эди — остона ёнида қизил ғоз турганлигини кўриб қолишди.

Ғоз ғоятда ҳолсиз эди — уни кўтариб олишганида ҳатто қўлдан чиқиб учиб кетишга уринмади ҳам. Шундай қилиб қизил ғоз Родионовлар оиласида тўрт кун яшади. Бу орада Рико деган лайча билан иноқлашиб ҳам улгурди. Уй эгалари ўзини тутиб олган қизил ғоз билан ачиниб хайрлашишларига тўғри келди. Улар қушни бундан ортиқ ушлаб туришга журъат этмадилар, чунки унга одатланиб қолган шароит ва майда қисқичбақа ҳамда малюсска, сув кўкатлари каби хўрак керак.

Шаҳардан ўн километр наридаги суви илиқ Қоракўлда неча ўнлаб қизил ғоз қишлаб қолди. Бу кўл корхоналардан чиққан оқинди сувдан чўлда вужудга келганди. Анчагина оққушлар ҳам шу кўлда яшамоқда.

Манғишлоқ учун 30 даражага борадиган совуқ бўлган мисли кўрилмаган бу йилги қиш паррандаларни анчагина қийнаб қўйди. Овшунослар, табиат ҳаваскорлари қийналиб қолган оққушлар ва қизил ғозларни боқиш ва иситиш учун майдончалар қурдилар.

Г. ГРОЙСЕР,
А. МАСЛЕННИКОВ.

ТАФСИЛОТНИ МАЪЛУМ ҚИЛАМИЗ

РОППА-РОСА 4.10 ДА...

Тбилиси — Ростов—Таллин № 8352 рейсини «ТУ—134А» самолётида СССР Граждан авиацияси министрлигининг Эстония бошқармаси экипажи бажарди. **Ҳаво кемаси командири** — Игорь Алексеевич Черкашин. Бугуруслан учувчилар билим юртини тамомлаган, 7000 соат учган. Биринчи класс учувчи. **Иккинчи учувчи** — Геннадий Иванович Лазурин. Сасовск учувчилар билим юртини ва Ленин орденли граждан авиацияси Академиясини тамомлаган, 4500 соат учган. Иккинчи класс учувчи. **Штурман**— Егор Михайлович Огнев, Ленин орденли граждан авиацияси Академиясини тамомлаган, 3500 соат учган. Иккинчи класс штурман. **Бортмеханик** — Геннадий Михайлович Козлов, 12.500 соат учган. Биринчи класс борт механик.

ЭРТАЛАБ тўртдан ўн минут ўтганда Минскка бир юз йигирма километр қолди. Самолёт учмаётганди, —Коинот марказида турарди. Наушникларда ҳеч бир шарпа эшитилмайди. Улар, худди атайин бўлганидек, очиқ осмонда ёлғиз эдилар, зим-зиё ойнадан юлдузлар милтираб кўринарди.

Иккинчи учувчи осмоннинг ўзига қарашли қисмига разм солиб, ўнг томонда, юқорида милтирамаётган йирик юлдузни кўрди. У юлдуз ҳам эмас — беш тийинлик танга ҳажмидаги сариқ доғ, икки томони сал чўзиқ. «Бир нарсадир-да.. деди у хотиржамлик билан ўзича, —атмосферада нурнинг синиши ёки яна бир бошқа нарсадир...» Доғдан ингичка, жуда ингичка нур пайдо бўлди ва тик пастга, ергача тушди. Шунда унувчи механикни тирсаги билан туртди:

— Қарагин, Михалич, нима ўзи...

Механик ташқарига қараши билан шошиб:

— Командир, ерга маълум қилиш керак,—деди.

Бирдан ёруғлик нури ёйилиб, ёрқин нурли конусга айлана бошлади. Шу дақиқадан бошлаб бортнинг ўнг томонида содир бўлаётган воқеани ҳамма кўрди. Кенгроқ, лекин биринчисидан хирароқ иккинчи конус пайдо бўлди. Кейин кенг ва жуда ёруғ учинчиси кўринди.

—Тўхта, деди елкасини учириб командир — нимани маълум қиламиз. Энди нима бўлишини кўриш керак. Умуман — бу нима бўлиши мумкин?

Бошқалар майли-ку, лекин учувчилар масофани кўз билан аниқлаб бўлмаслигини тушунишади. Шунга қарамасдан уларнинг тўртовида бир хил таассурот пайдо бўлди—номаълум объект ердан 40—50 километр баландликда турибди. Иккинчи учувчи одатдагидек бўлмаган ҳодисанинг расмини шоша-пиша чиза бошлади. Ақл бовар қилмайди, лекин конуссимон нур билан ёритилган ерда ҳамма нарса —уйлар, йўллар аниқ кўриниб турарди. Бу «прожектор» қандай қувватга эга бўлиши мумкин?!

«Прожектор» нури ердан кўтарилди ва самолётга қаратилди.

Эндиликда улар кўзни оладиган даражада ёруғ, ягона марказли рангли доиралар билан ўралган оқ нуқтани кўрдилар. Командир ҳамон иккиланарди: юз бераётган ҳодиса ҳақида хабар қилиш керакми ёки йўқми? Лекин шу ерда шундай нарса юз бердики, натижада шубҳага ўрин қолмади. Оқ нуқта ўт олди ва унинг ўрнида кўк булут пайдо бўлди.

—Двигателларни юргазиб, жўнаб қоляпти, —деди иккинчи учувчи, беихтиёр ҳодисани одатдаги авиатор ҳаёти тарзида ифодалаб.

Командирга эса объект катта тезликда яқинлашиб, самолёт йўлини ўткир учбурчак шаклида кесиб қўяётгандай туюлди. Қисқаси, у йўлни тўса бошлади.

Черкашин штурманга бақирди:

— Ерга хабар бер!

Лекин — тўғри келишини қаранг —Огневнинг дастлабки сўзларидан сўнг объект тўхтади. Командирнинг назарида, яқинлашмай қўйди. Кетмай қолди, деган қарорга келди иккинчи учувчи.

МИНСК ҳаво диспетчери экипаж хабарини маълумот учун қабул қилди ва мулойимлик билан, афсуски, обзор локатори экранида ҳам, осмонда ҳам ҳеч нарсани кўрмаяпман, деди.

— Мана, деди Лазурин хафа бўлиб,— энди бизни тентакка чиқаришади.

Яшил булут эса бирдан самолёт учиб бораётган баландликка шўнғиди. Кейин худди шу йўсинда юқорига кўтарилди. Ўнгга-чапга чайқалди. Яна паст-баланд чиқди. Ва, ниҳоят, самолётнинг қаршисида пайдо бўлди. У худди боғлаб қўйилгандек — ўн минг метр баландликда соатига саккиз юз километр тезликда улар ортидан учди.

—Фахрли экспорт,—деди Черкашин — биз учун қандай шараф...

Булут ичида олов ялт-юлт қилди— худди янги йил арчасидаги ялтироқ ўйинчоқдек дам ёниб, дам ўча бошлади. Кейин кўндалангига эгри-бугри чўғ ҳосил бўлди. Штурман ҳаммаси ҳақида ерга батафсил хабар берди.

Унга жавобан ҳаво диспетчерининг ҳаяжонланган товуши эшитилди.

— Уфқда яшин шуъласини кўряпман. Булутингизни сиз қаерда кўряпсиз?

Штурман жавоб берди.

— Мос келади, деди диспетчер.

Булут ўзгаришда давом этди. Ундан қуюнга ўхшаш —тепаси кенг, пасти ингичка «дум» ўсиб чиқди. «Вергул» ҳосил бўлди. Кейин «дум» уфққа кўтарила бошлади. Булут элепс шаклидан тўрбурчак шаклига кирди.

— Қаранглар, деди иккинчи учувчи, — у бизга тегажоғлик қиляпти.

ДАРҲАҚИҚАТ, эндиликда уларни тумшуғи ингичка, қанотсиз, думи қийшиқ «булутли самолёт» кузатиб бораётганди. У сариқ ва яшил рангда порларди. Ҳақиқий самолётдаги конуссимон таг қисм ўрнида, зич ядро тургандай эди.

Кабинага борт проводниги кирди.

— Йўловчилар ёнимиздан нима учиб боряпти, деб қизиқишяпти.

Черкашин чуқур нафас олди:

— Шундай булут — деб айт. Сариғини — пастдан шаҳар чироқлари нури келяпти, дегин. Яшилини... қутб ёғдуси, дегин.

Бу пайтда Минск диспетчерининг бошқарув зонасига яна бир ҳақиқий самолёт кирди. «ТУ—134» Ленинграддан Таллин экипажи томон учаётганди. Икки лайнер ўртасидаги масофа юз километрча эди. Бундай масофадан катта булутли самолётни сезмаслик мумкин эмас. Бироқ, қаршидан келаётган «ТУ»нинг командири Черкашиннинг саволига, ҳеч нарсани кўрмаяпман, деб жавоб берди. Эндиликда булутли самолётни яхши кўриб турган Минск диспетчери Ленинграддаги экипажга одатдагидай бўлмаган ҳодисани кўриш мумкин бўлган координатлар, йўналишларни берди. Фақат учрашувга 15 километрча қолганда кўриб қолишди. Булутли самолётни аниқ тасвирлашди.

Анча кейин Черкашин экипажи ўзи кўрган ҳодисани тушунтиришга ҳаракат қилиб, объектдан таралаётган нур бир тарафга қаратилганди, яъни барча томонга ёйилмаётганди, деб тахмин қилди.

Булутли самолёт билан биргаликда улар Рига, Вильнюсдан ўтишди— бу шаҳарларнинг ҳаво диспетчерлари ғалати жуфтликни изчиллик билан кузатишди. Черкашин экипажи Чуд ва Псков кўллари устидан учиб ўтаётиб, булутли самолётнинг ҳажмини тахминлашди.

Шакли чўзиқ бўлган бу икки кўл озгина қуруқлик билан бўлинган. «ТУ—134А» улардан бир юз йигирма километр чапда борарди. Булутли самолёт эса—ўнгда, Торту яқинида бораётганди. Зич ядро, деб тахмин қилинган жойдан яна нур чиқди. Ёруғлик парчаси булутга тушиб, ерда ўрмалади. Объект беихтиёр ўз координатларини берди. Эндиликда у узунликда Псков кўлига тенглашди, деб тасаввур қилиш мумкин эди.

Биргаликдаги парвоз Таллингача давом этди.

Қўнганларидан сўнг Таллиндаги ўз ҳаво диспетчерлари экипажга қуйидаги ғалати тафсилотни маълум қилди. Таллин аэропортининг умумий кузатувчи радиолакатор станцияси экранида «ТУ—134А» битта бўлиб кўринмади. Гарчи ҳавода битта самолётдан ортиғи бўлмаса ҳам, унинг нурли белгиси ортидан экранда яна иккита белги эргашиб келди. Бунга қўшимча, бу икки белги мунтазам кўриниб турди. «ТУ»нинг нурли доғи дам йўқолиб, дам пайдо бўлиб турди. «Сиз қўниш локатори экранида «милтираганингизда», деди диспетчер. Мен тушунган бўлардим. Лекин умумий кузатувда бундай бўлмайди, бўлиши ҳам мумкин эмас.

В. ВОСТРУХИН.
(«Труд»нинг махсус мухбири).

Биз махсус мухбиримизнинг материалини шарҳлаб беришни Бутуниттифоқ илмий-техника жамиятидаги астрофизика ҳодисалари комиссияси раисининг ўринбосари, СССР Фанлар академиясининг мухбир-аъзоси Н. А. ЖЕЛТУХИНДАН сўрадик.

— Комиссия Совет Иттифоқи территориясида номаълум учувчи объектларни кузатиш ҳодисаларини планли равишда ўрганиб боряпти. Материаллар анча кўп, иш ҳам етарли. Бироқ, шуни афсус билан таъкидлаб ўтиш керакки, бизда мавжуд бўлган барча тафсилотлар у ёки бу даражада бир томонлама, узуқ-юлуқ.

Таллин экипажи амалга оширган кузатувни комиссиямизнинг Эстон секцияси (И. Волке, Э. Парве ва бошқалар) тадқиқ этди. Ҳақиқатда ажойиб ҳодиса, гарчи шунга ўхшаганлари бизга маълум бўлса ҳам. Объект бир зумда ҳаракат йўналишини қарама-қарши томонга ўзгартирганлиги, катта баландликдан одатдагидек бўлмаган қувватда ерга нур таратганлиги, — сўзсиз одатдагидек бўлмаган ҳолатдир.

Бироқ, комиссия ҳодисанинг табиатини аниқлаётганда, биринчи навбатда маълум бир жойга даҳлдорлиги белгисига амал қилади. Яъни, агар ҳодиса маълум бир жойда бўлган, маконда чекланган бўлса, у одатдагидек бўлмаган ҳодисага даъвогар бўлиши мумкин. Учувчилар кўрган объектнинг ҳажми эса беихтиёр хушёр торттиради. У жуда катта бўлган. Табийки, қайдадир жуда олисда, кўп минг километр нарида фанга маълум бўлган катта атмосфера ва геофизик жараёнлар юз бераяпти, деб тахмин қилиш мумкин эди. Учувчиларга эса у жуда яқин жойда бўлиб кўринган —айтиш мумкинки, кўзнинг одатдаги чалғиши.

Лекин бу изоҳ охирида асосли бўлиб чиқмади. Чунки учувчилар объектгача бўлган масофани аниқлашга муваффақ бўлишди. Шу сабабли ягона хулосага келиш мумкин: Таллин экипажи биз НУО (номаълум учувчи объект) деб атайдиган нарсага дуч келган. Шуниси қимматлики, эндиликда биз бирдай бўлмаган учувчи объект ўзгаришининг изчил ва батафсил манзарасига эгамиз. Уни бизга Г. Лазуриннинг таърифи ва расмлари беради.

Биз «Труд» газетхонларига барча шундай ҳодисалар ҳақида қуйидаги адресга хабар қилишни илтимос қилиб мурожаат этамиз: 101000, Москва, Главпочтамт, 764 абонемент қутиси, Астрофизика ҳодисалари бўйича Комиссия.

(«Труд» газетасидан).

Редактор
Ш.О.УБАЙДУЛЛАЕВ.

ШАҲАР ВОДОПРОВОДИ ВА КАНАЛИЗАЦИЯСИ АБОНЕНТЛАРИ, ҚУРИЛИШ ТАШКИЛОТЛАРИ, КОРХОНАЛАР ВА МУАССАСАЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ

ДИҚҚАТИГА!

Водопровод ва канализация тармоқлари ва иншоотларидан фойдаланишни маҳаллий саноат ва коммунал хўжалик ишчилари касаба союзи Марказий Комитети президиуми тасдиқлаган «Техника хавфсизлиги қоидалари»га қатъий мувофиқ равишда олиб бориш лозим.

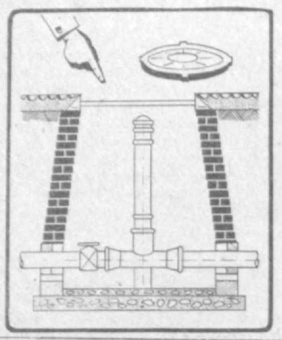

Люклар, кўчадаги қудуқларни очиш ва алоқадор бўлмаган кишиларнинг бу қудуқларга тушиши қатъий ман этилган!

Водопровод ва канализация қудуқларида кишилар учун ҳалокатли заҳарли газлар

МАВЖУД!

РАНГ-БАРАНГ ХИЗМАТЛАР!

ҲАР ХИЛ ЮМУШЛАРНИ БАЖАРИШ УЧУН ФАҚАТ «ТАШГОРПРОКАТРАЗНОБИТ» БИРЛАШМАСИ **ХОДИМЛАРИГА МУРОЖААТ ЭТИШ КИФОЯ.**

Улар сизнинг хонадонингизни саранжом-саришта, ораста қилиб берадилар.

Бундан ташқари сизнинг хонадонингиз оилавий зиёфатларни ўтказишга мослаб безатиб берилади, совғалар тақдим этишади, эсдалик ва юбилей саналарида, туғилган кунларда сиз муборакбод этмоқчи бўлган кишиларингизни бориб қутлашади.

Шаҳримиздаги кўп сонли прокат пунктлари оилавий зиёфатларни ўтказиш учун керак бўладиган барча анжомларни тавсия этади. Айниқса оддий иш кунларида уларнинг хизматисиз бирон юмушни бажариш қийин. Телевизор ёки радиоприёмник, холодильник ёки кир ювиш машинаси, пилесос ёки магнитофон — бу буюмларнинг ҳаммаси янги уйларга кўчиб кирган кишилар учун ғоятда зарур ашёлардир. Шунингдек прокат пунктида турмушда керак бўладиган ва узоқ муддат ишлатиш лозим бўлган бошқа кўпгина буюмларни ҳам ижарага олиш мумкин.

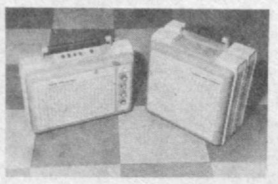

ПРОКАТ ПУНКТЛАРИ ШАҲАРНИНГ БАРЧА РАЙОНЛАРИДА ЖОЙЛАШГАН.

Сиз буюртмаларни қуйидаги адресда ҳам беришингиз мумкин: Тошкент шаҳри, Навоий кўчаси 30-«а» уй, «Сервис» хизмати.

Иш соати 8.00 дан 20.00 гача, дам олиш кунисиз. 0-65 телефони орқали маълумотлар олиш мумкин.

«ТАШГОРПРОКАТРАЗНОБИТ» ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИНИНГ РАНГ-БАРАНГ ХИЗМАТИДАН БАҲРАМАНД БЎЛИНГИЗ!

ПРОКАТ ПУНКТЛАРИГА ХУШ КЕЛИБСИЗ!

«ТАШГОРПРОКАТРАЗНОБИТ» ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ.

ДОИМИЙ ҚУРСЛАРГА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛИНАДИ

Курсларда картограф-гравюрлар, чизмачилар, ҳисобчилар, фотограмм-метристлар, юксак аниқликка эга бўлган асбоблар ремонти бўйича слесарлар тайёрланади.

Курсларга 8— 10 синф ҳажмида маълумотли 15 дан 30 ёшгача бўлган тошкентлик йигит-қизлар қабул қилинадилар.

Ўқиш муддати 10 ой, ҳар ойда 63 сўмдан стипендия тўланади.

МАШҒУЛОТЛАР РУС ТИЛИДА ОЛИБ БОРИЛАДИ.

Курсларга қабул қилинганларга шу соҳа бўйича олий ўқув юртига ва топография техникумининг сиртқи бўлимига кириш имконияти яратиб берилади.

МАШҒУЛОТЛАР ГРУППАЛАР КОМПЛЕКТЛАНГАНДАН КЕЙИН БОШЛАНАДИ.

Ҳужжатлар йил охиригача ҳар куни қабул қилинади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Орипов кўчаси, 8-уй, кадрлар бўлими (9, 24, 51, 60, 72, 89 автобуслар, 2, 3, 16, 25, 22, 23, 28, 29-трамвайларнинг «Қозоғистон» кинотеатри» бекати).

ТОШКЕНТ ТРАМВАЙ-ТРОЛЛЕЙБУС ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БОШҚАРМАСИНИНГ

ЎҚУВ КОМБИНАТИ

ТРАМВАЙ ВА ТРОЛЛЕЙБУСЛАРНИНГ ҲАЙДОВЧИЛАРИНИ ТАЙЁРЛАЙДИГАН,

КУРСЛАРГА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ўқиш муддати — 5—6 ой.

Ҳар ойда 70 сўмдан стипендия берилади.

Ёлғиз кишиларга ётоқхона берилади. Улар шаҳар электр транспортидан бепул фойдаланадилар.

МАЪЛУМОТЛАР ОЛИШ УЧУН ҚУЙИДАГИ АДРЕСЛАРГА МУРОЖААТ ҚИЛИНСИН:

ЎҚУВ КОМБИНАТИ— Тошкент шаҳри, «Новий путь» кўчаси, 180-«а» уй (1, 2, 10-трамвайлар; 25, 40, 61, 161-автобуслар билан борилади);

1—ТРАМВАЙ ДЕПОСИ —Тошкент шаҳри, Гайдар кўчаси, 68-уй (1-трамвай ва 61, 161-автобуслар билан борилади);

2-ТРАМВАЙ ДЕПОСИ — Тошкент шаҳри, Ҳамза кўчаси, 1-уй (7, 8, 11-трамвайлар ва 1, 8, 18-троллейбуслар билан борилади);

1—ТРОЛЛЕЙБУС ДЕПОСИ —Тошкент шаҳри, Т. Шевченко кўчаси, 28-уй (1, 5, 13, 28-трамвайлар; 1, 3, 8, 13, 16-троллейбуслар ва 2, 3, 25-автобуслар билан борилади);

2—ТРОЛЛЕЙБУС ДЕПОСИ— Тошкент шаҳри, Пионер кўчаси, 4-уй (4, 9-трамвайлар; 2, 6, 11, 13, 16-троллейбуслар билан борилади).

ЛАЗЗАТЛИ ВА ШИФОБАХШ

МУАТТАР ИСЛАРГА БОЙ, ҚАҲРАБО, ҚИРМИЗИ РАНГЛИ ТАБИИЙ АСАЛНИ САЛОМАТЛИК ҚУВВАТИ ДЕБ ТАЪРИФЛАШАДИ.

УНИНГ ТАРКИБИДА 100 ДАН ЗИЁД ФОЙДАЛИ МОДДАЛАР МУЖАССАМЛАШГАН.

глюкоза ва минерал моддалар,
органик кислоталар,
ферментлар ва гормонлар,
фитонцидлар ва антибиотик моддалар — асални ғоятда шифобахш восита қилади.

Узоқ асрлардан буён асални яра, куйган жойларни даволашда қўллашган, шунингдек асал муми ва асал кулчасини тери касалликларида ишлатишган. Қадимги Ҳиндистон, Юнонистон, Шарқнинг табиблари жигар, буйрак, ўпка, юрак хасталикларини асал билан даволашган.

Шарқ табобатининг буюк алломаси Абу Али ибн Сино ўпка хасталикларида асалга бошқа тўйимли моддалар қўшилган ҳолда беморларнинг ёшига қараб даволашни тавсия этган: 15 ёшгача бўлган болаларга тут шарбати билан, 15 дан 45 ёшгача бўлган беморларга гул барги ва долчин, 45 ёшдан кейин эса янчилган ёнғоқ билан овқатлантиришни тавсия этган.

Ҳозирги пайтда биз шамоллаш касалликлари, грипп, асаб системаси, уйқусизлик хасталикларини даволашда асалдан баҳраманд бўламиз.

Турли халқларнинг пазандачилигида асалдан кенг фойдаланилади.

Асал қориб ёпилган коржиклар ва ширин кулчалар, лаззатли ва қумоқ-қумоқ пиширилган чак-чак асал билан тайёрланадиган таомларнинг айрим намуналаридир.

ЯНА БИР РЕЦЕПТНИ ДИҚҚАТИНГИЗГА ҲАВОЛА ҚИЛАМИЗ:

АСАЛ ҚЎШИЛГАН ТОРТ

2—3 дона тухумни бир ош қошиғида шакар билан ийлайсиз, унга 100 грамм юмшатилган маргарин қўшасиз ва яна ийлаб, милтираб турган оловга қўясиз. Бир хил масаллиқ ҳосил бўлгунча оҳиста аралаштирасиз. Унга 2 ош қошиғида асал ва 2 чой қошиғида сода (сирка қўшилган) 2 минутдан кейин эса 2,5 стакан ун қўшиб яхшилаб аралаштирасиз. Шундан кейин таомни алангадан олиб устини сочиқ билан ёпиб, 1 соат давомида тиндириб қўясиз.

Хамирни беш бўлакка бўлиб, олдиндан ёғ суртиб қўйилган товага солиб газ плитасининг духовкасида қизаргунча пиширасиз.

Крем тайёрлаш. Бунинг учун бир стакан сутни иситасиз, унга 1 стакан шакар, уч дона тухумнинг сариғи, 1 ош қошиғида ун солиб аралаштирасиз, ҳосил бўлган масаллиқни алангага қўйиб милтиратиб қайнатасиз ва алангадан олиб тиндирасиз. 200 грамм сариқ мойга оҳиста сут кисели қўшган ҳолда крем ҳосил бўлгунча ийлайсиз.

4 дона коржикни устига крем суртиб бир-бирининг устига қўясиз. Охирги коржик майдаланади ва торт устига сепиш учун ишлатилади.

СЕРГЕЛИ РАЙПИШЧЕТОРГИ (телефон 58-36-29).

«РОССИЯ» РАДИОПРИЁМНИГИ

«РОССИЯ» МАРКАЛИ КЎЧМА ТРАНЗИСТОРЛИ РАДИОПРИЁМНИК МАМЛАКАТИМИЗДА ТАЙЁРЛАБ ЧИҚАРИЛАЁТГАН РАДИОБУЮМЛАРНИНГ ОЛИЙ СИФАТЛИ НАМУНАСИДИР.

«РОССИЯ-303» радиоприёмниги узун, ўрта ва қисқа тўлқинли диапазонлардаги эшиттиришларни яхши қабул қилади.

Приёмник ўзининг юксак мужассамлашганлиги ва қисқа тўлқинли диапазонларга аниқ созланганлиги билан ажралиб туради.

Унга ташқи антенна ва бошга кийиладиган телефон улаш мумкин.

Радиоприёмникнинг ғилофи зарбга чидамли полистиролдан қопланган бўлиб унга манзарали металл элементлардан безак берилган.

Енгил ва бежирим бўлган радиоприёмник айниқса, сафарга борилганида, шаҳар атрофида ором олинганида ғоятда қулайдир.

ЧЕЛЯБИНСК «ПОЛЕТ» ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ.

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕКЛАМА АГЕНТЛИГИ (телефон 45-37-24).

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» Бутуниттифоқ бирлашмасининг Ўзбекистон реклама агентлиги (телефон 45-37-27).

КИНО ИШҚИБОЗЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИНИНГ КИНОЛАШТИРИШ БОШҚАРМАСИ

САНЪАТ САРОЙИДА

(катта залда)

4 февраль соат 18.30 да

«СЕВГИ ҲАҚИДА АФСОНА»

БАДИИЙ ФИЛЬМИНИНГ ПРЕМЬЕРАСИНИ ЎТКАЗАДИ

«ЎЗБЕКФИЛЬМ» (СССР) ва **«ИГЛФИЛЬМЗ»** (Ҳиндистон) **КИНОСТУДИЯЛАРИ МАҲСУЛОТИ.**

Фильм намойишидан олдин фильм ижодкорлари билан учрашув ўтказилади.

ФИЛЬМ ПРЕМЬЕРАСИГА МАРҲАМАТ ҚИЛИНГ!

СИЗ, ТОШКЕНТЛИКЛАР

У Ч У Н!

ШАҲАРНИНГ ҚОҚ МАРКАЗИДА — КАРЛ МАРКС КЎЧАСИДА

(М. Горький номли театр ёнида)

«ҲАММАСИ ЭРКАКЛАР ВА ХОТИН-ҚИЗЛАРГА АТАЛГАН»

45-ИХТИСОСЛА Ш Т ИРИЛГАН САНОАТ МОЛЛАРИ

КОМИССИОН МАГАЗИНИ ОЧИЛДИ

Магазин соат 10 дан 19.00 гача ишлайди.

Якшанба куни дам олади.

«ТАШКОМИССИОНТОРГ» (телефон 56-56--15).

«Союзторгреклама» Бутуниттифоқ бирлашмасининг Ўзбекистон реклама агентлиги (телефон 45-37-24).

С. И. КАДИШЕВ НОМЛИ 33-ТОШКЕНТ АВИАЦИЯ

ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛИКЛАР БЎЙИЧА

ҚЎШИМЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

токарь, учиш аппаратларини йиғувчи слесарь, механика йиғув ишлари слесари, фрезерчи, сонли программа билан бошқариладиган фрезер станокларининг оператори.

ЎҚИШГА ЎРТА МАЪЛУМОТГА ЭГА БЎЛГАН ЙИГИТ-ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Ўқиш муддати 8 ой.

Ўқиш даври умумий иш стажига қўшиб ҳисобланади.

Ўқувчиларга ҳар ойда 65 сўмдан стипендия берилади.

БИЛИМ ЮРТИНИ ТУГАТГАНЛАР В. П. ЧКАЛОВ НОМИДАГИ ТОШКЕНТ АВИАЦИЯ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИГА ИШГА ЮБОРИЛАДИЛАР.

Билим юртини имтиёзли диплом билан битирганлар олий ўқув юртларида ўқиш учун йўлланма олиш ҳуқуқига эга бўладилар.

Билим юртига кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширишлари лозим: директор номига ёзилган ариза, ўрта маълумоти тўғрисида ҳужжат (асли), 286-формадаги медицина справкаси, ота-онасининг иш жойидан справка, турар жойидан справка, 8 дона фотосурат.

Паспорт шахсан кўрсатилади.

МАШҒУЛОТЛАР ГРУППАЛАР КОМПЛЕКТЛАНГАНДАН СЎНГ БОШЛАНАДИ.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Генерал Петров кўчаси, 331-уй (8, 30, 171-автобусларнинг «Валихонов кўчаси» бекати). Телефон 96-58-20.

театр

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА—5/II да **Келинлар қўзғолони.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 4/II да **Хотинимнинг эри.**

РЕСПУБЛИКА ҚЎҒИРЧОҚ ТЕАТРИДА 4II/ да **Сеҳрли тўрқовоқ.**

кино

4, 5 ФЕВРАЛДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«СЕВГИ ҲАҚИДА АФСОНА» — **Санъат саройи** (катта-зал, 10.45 13.30, 16.00, 18.30, 20.45; кичик зал, 11.45, 14.30, 17.00 19.30; телефон 44-21-34), **Чайка** (11.00, 13.30, 16.00, 18.30, 21.00; телефон 77-35-43), **Қозоғистон** (11.00, 12.00, 14.00, 15.00, 17.00, 18.00, 20.00, 21.00; телефон 35-15-42), **Нукус** (11.00, 13.30, 16.00, 18.30, 20.45; телефон 46-47-74) **Дружба** (катта зал, 11.00, 13.30, 16.00, 18.30, 21.00, кичик зал, 12.00, 14.30, 17.00, 19.30, 22.00; телефон 66-15-75), **Восток** (тоқ соатларда, телефон 91-13-74). **ВЛКСМ 30 йиллиги** (11.00, 14.00, 17.00, 20.00; телефон 33-44-52), **Ўзбекистон ССР 25 йиллиги номли** (11.00, 13.30, 16.00, 18.30, 21.00; телефон 53-63-87), **С. Раҳимов номли** (10.30, 13.00, 15.30, 18.00, 20.30; телефон 48-46-71), **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли** (11.00, 13.30, 16.00 18.30, 21.00; телефон 78-85-20), **Москва** (11.00, 13.30, 16.00 18.30, 20.45; телефон 33-05-01).

«ИККИ ЁҚЛАМА ҚУВИШ» — **Искра** (жуфт соатларда, телефон 39-14-59), **Искра** (жуфт соатларда, телефон 39-14-59).

«ТОРМОЗЛАР ИШЛАМАГАНДА» —**Ҳамза номли** (жуфт соатларда, телефон 91-10-51).

6, 7 ФЕВРАЛДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«СЕВГИ ҲАҚИДА АФСОНА» — **Санъат саройи** (катта-зал, 10.45 13.30, 16.00, 18.30, 20.45; кичик зал, 11.45, 14.30, 17.00 19.30; телефон 44-21-34), **Чайка** (11.00, 13.30, 16.00, 18.30, 21.00; телефон 77-35-43), **Қозоғистон** (11.00, 12.00, 14.00, 15.00, 17.00, 18.00, 20.00, 21.00; телефон 35-15-42), **Нукус** (11.00, 13.30, 16.00, 18.30, 20.45; телефон 46-47-74) **Дружба** (катта зал, 11.00, 13.30, 16.00, 18.30, 21.00, кичик зал, 12.00, 14.30, 17.00, 19.30, 22.00; телефон 66-15-75), **Восток** (тоқ соатларда, телефон 91-13-74). **ВЛКСМ 30 йиллиги** (11.00, 14.00, 17.00, 20.00; телефон 33-44-52), **Ўзбекистон ССР 25 йиллиги номли** (11.00, 13.30, 16.00, 18.30, 21.00; телефон 53-63-87), **С. Раҳимов номли** (10.30, 13.00, 15.30, 18.00, 20.30; телефон 48-46-71) **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли** (11.00, 13.30, 16.00 18.30, 21.00; телефон 78-85-20), **Москва** (11.00, 13.30, 16.00 18.30, 20.45; телефон 33-05-01).

«ИККИ ЁҚЛАМА ҚУВИШ» — **Искра** (жуфт соатларда, телефон 39-14-59).

Тошкент шаҳар, Ҳамза районидаги 204-ўрта мактаб томонидан **Абубакиров Фурқат Саъдуллаевич** номига берилган 834670 номерли йўқолган

ЎРТА МАЪЛУМОТ ТЎҒРИСИДА АТТЕСТАТ

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

ТВ

душанба

4 ФЕВРАЛЬ

● МТ I

17.35 «Ўсмирлар ижоди».
18.10 Классик кураш бўйича И. М. Поддубний хотираси учун халқаро мусобақалар.
18.55 Ҳужжатли фильм.
19.15 «Дунё воқеалари».
19.30 «Қурилиш ва архитектура». Киножурнал.
19.40 «Ишлар ва одамлар». Литва енгил саноат корхоналарида иқтисодий экспериментнинг бориши ҳақида.
20.10 Халқаро конкурс лауреати П. Коган чалади.
20.25 Ғафурий номли Бошқирд академик драма театри «Қизилпаша» фильм-спектаклининг премьераси.
21.30 «Время».
22.05 «Қизилпаша». Филмь-спектаклининг давоми.
23.30 «Дунё воқеалари».

● МТ II

18.30 Янгиликлар.
18.50 «Нон ҳақида ўйлар». Ҳужжатли фильм премьераси.
19.00 Ритмик гимнастика.
19.30 «Совет Иттифоқига хизмат қиламан!»
20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар».
20.50 Эркин кураш бўйича халқаро турнир.
21.30 «Время».
22.05 «Жўжа» Телевизион бадиий фильм премьераси (ГДР).
23.10 Тоғ чанғи спорти бўйича жаҳон чемпионати. Италиядан олиб кўрсатилади.

● ЎзТВ I

18.00 Янгиликлар.
18.15 Мультфильм.
18.30 «Пионерлар мамлакатида».
19.00 Буюк Ғалабанинг 40 йиллигига. «Бурчга садоқат...»
19.30 «Ахборот (рус.).
19.45 Енгил атлетика бўйича Ўзбекистон чемпионати. «Ёшлик» спорт аренасидан репортаж.
20.15 «Бугун оламда нима гап?» Халқаро аҳвол кундалиги.
20.30 «Ахборот».
20.50 «Опера театри солистлари». ЎзССРда хизмат кўрсатган артист Қ. Муҳитдинов ва Н. Семизвонкина.
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Фидоий». Бадиий фильм.
23.30 Янгиликлар.

● ЎзТВ II

18.15 Кўрсатувлар программаси.
18.20 Врач маслаҳати.
18.40 «Триптих». Бадиий фильм (рус.).
20.00 Тошкент янгиликлари.
20.20 «Совет хотин-қизлари». Кинопрограмма.
21.30 МТ II

сешанба

5 ФЕВРАЛЬ

● МТ I

9.00 «Время».
9.50 «Ўсмирлар ижоди».
10.25 Н. Асанбаев. «Қизилпаша». Ғафурий номли Бошқирд академик драма театрининг фильм-спектакли.
12.55 Янгиликлар.
15.00 Янгиликлар.
15.20 «Қишлоқ уфқлари». Ҳужжатли фильмлар: «Бугун. эртага ва ҳамиша», «Грузин чойининг таъми».
15.55 И. Гайдн. 26-симфония. Братислава камер оркестри ижро этади. Дирижёр — Штефан Робл.
16.15 «Революция сафарбар этган». М. Б. Фрунзе туғилган куннинг 100 йиллигига.
17.00 «Ҳунар-техника билим юртларида нимага ва қандай қилиб ўргатишади».
17.30 «Дўстликда туғилган». Ҳужжатли фильм премьераси.
18.00 «Моҳир қўллар».
18.30 «Сиз яратган боғ».
19.00 «Қувноқ нотачалар».
19.15 «Дунё воқеалари».
19.30 «Фан ва турмуш».
20.00 «Москва бўйлаб саёҳат. Земляной вал ёқалаб». Телефильм премьераси.
20.25 «Музика ҳамма учун». Кўрсатувни СССР халқ артисти Е. Нестеренко олиб боради.
21.30 «Время».
22.15 Концерт.
22.30 Хоккей бўйича СССР чемпионати. «Динамо» (Москва) — МАСК 2- ва 3-даврлар. В. И. Ленин номли Марказий стадионнинг Спорт саройидан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида—«Дунё воқеалари».

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.
9.15— 9.35 «Хайрли тонг, одамлар». Ҳужжатли фильм.
9.55 — 10.05 «Қизил рассом». Илмий-оммабоп фильм.
10.55 —11.05 «Ғилдирак ва тупроқ». Илмий-оммабоп фильм.
12.05 —13.10 «Шахмат мактаби».
13.50 «Совет монументал ва портрет ҳайкалтарошлиги».
14.20 Б. Шоу. 2-кўрсатув.
15.40 «Тарих саҳифалари». «Билим дарвозалари ҳамма учун очиқ (саводсизликни тугатиш ҳақидаги Декретнинг 65 йиллигига).
16.25 Янгиликлар.
18.30 Янгиликлар.
18.45 «Ҳаракат хавфсизлиги учун».
19.15 «Маҳмуд Эсамбоев театри».
19.50 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар».
20.45 «Халқаро панорама».
21.30 «Время».
22.15 «Кичик трагедиялар». Уч серияли телевизион бадиий фильм. 1-серия.

● ЎзТВ I

18.00 Янгиликлар.
18.15 Мультфильм.
18.30 «Дўстларимиз планетаси (рус.).
19.00 Сайловлар олдидан. «Сайловдан сайловгача».
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 «Халқ амалий санъати».
20.15 «Пахтакорларнинг қишки юмушлари».
20.30 «Ахборот».
20.50 Ўзбек куйларидан концерт.
21.30 Москва. «Время».
22.15 Буюк Ғалабанинг 40 йиллигига. «Соколово». Бадиий фильм. 1-серия.
23.15 Янгиликлар.

● ЎзТВ II

9.00 —16.30 МТ II
18.15 Кўрсатувлар программаси.
18.20 Ўқув программаси.
18.50 «Нуқтаи назар». Ҳужжатли фильм.
19.10 Ўқув программаси.
19.40 «Русудан Петриашвили расмлари». Телефильм.
20.00 Тошкент янгиликлари.
20.20 «Советлар мамлакатининг кишилари. Кинопрограмма.
20.50 Ўқув программаси (рус.).
21.30 МТ II

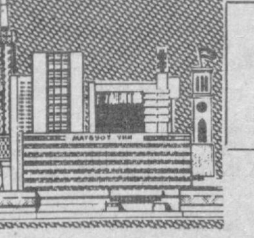

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ»)

—орган Ташкентского горкома Компартии Узбекистана и Ташгорсовета.

(Газета бир йилда 300 марта чиқади).

БИЗНИНГ АДРЕС:

700047, ТОШКЕНТ ШАҲРИ, ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32.

Телефонлар: секретариат — 33-57-02; бўлимлар: партия турмуши — 32-53-66; саноат — 33-08-74; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги — 32-55-39; Совет қурилиши ва ҳуқуқ —32-54-19; фан, мактаб, олий ўқув юртлари — 32-53-10; адабиёт ва санъат —32-56-81; ахборот —33-28-95; спорт ва ҳарбий ватанпарварлик ишлари— 32-55-32; хатлар — 33-29- 70; эълонлар бўлими— 33-81-42; нашриёт диспетчери — 32-78-94.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р— 11056. А-2040. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10.